

*“Kā priekšgars viss bijušais pušu šķelts.
Uz svētā kapa tiek akmens velts.
Kā vāts sāp pasaule visa.”* /Elza Ķezbere/

AIZLŪDZAM PAR RĪGAS TRAGĒDIJAS UPURĪEM

Mācītāja Eliza Zikmane //Foto: Rūta Abakuka

Ziedi pie LR vēstniecības Londonā

24. novembra dievkalpojumā latviešu mājā Rovfantā aizlūdzta par visiem, kurus skārusi Zolitūdes traģēdija. Māc. Eliza Zikmane nosauca vārdā katru bojā gājušo, un tajā brīdī kāds draudzes loceklis

aizdedzināja svečiti. Dievkalpojumā piedalījās Latvijas vēstnieks Apvienotā Karalistē Andris Teikmanis ar kundzi.

“Mēs būsim lieli tik, cik mūsu griba”

ZIGRĪDA DAŠKEVICA

Rainis

Valsts svētku sarīkojumā 17. novembrī Vestminsteras katedrāles zālē sapulcējās nepieredzēti liels skaits apmeklētāju, tostarp jaunas ģimenes ar bērniem. Labu svētku noskaņu raisīja ar sarkanbaltsarkanām degošām svečēm rotātā skatuve. Skatuves vidū ekrāns ar Melngalvju nama attēlu. Šis nams pašreiz ir Latvijas Valsts prezidenta oficiālā rezidence.

Svinīgo sarīkojuma ievadīja mācītāja Elizabē Zikmanes noturētais svētbrīdis. Uzrunai mācītāja bija izvēlējusies 1923. gada 18. novembrī archibīskapa Jāņa teikto runu, kas vedināja uz pārdomām par Latviju šodien. Archibīskaps vērsa uzmanību uz personības reformu, bez kuņas visi citi reformu pasākumi esot mazvērtīgi. Uzrunājot pilsoņus sev līdzās, archibīskaps Jānis aicināja, lai ikkatrs no mums, kas mīl savu Tēviju un vēlas to izveidot pēc vareno, slavēto kristīgo tautu un valstu parauga, šo izveidošanu uzsāk ar savu personību un dzīvi. Galvenā doma un reizē aicinājums, kas pausti pirms deviņdesmit gadiem, bija: „Kad mums visiem pēc sena parauga visos apstākļos būs viena sirds un viena dvēsele, tad visu veidu uzvaras pušķos mūsu tautas un valsts ceļus.”

Svētbrīdi beidza ar lūgšanu un dziesmu *Vēd mani, Dievs, un manas gaitas svētī, Lai manas dzīves uzdevums nav velts...*

Sekoja pārraidīta Latvijas Valsts prezidenta Andra Bērziņa uzruna tautiešiem ārzemēs. Šogad atšķirībā no pērn teiktā prezidenta uzrunā bija manāma pozitīva nosliece. Tika pieminēti vairāki Latvijas valstij nozīmīgi notikumi, arī tie, kas veicināja ārzemēs dzīvojošo latviešu tikšanos. Īpašu uzmanību prezidents pievērsa atrisinātajam dubultpilsonības jautājumam un tā priekšrocībām. Pēc uzrunas klātesošie vienoties himnā „Dievs, svētī Latviju”.

Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā (LNPL) priekšsēde Lilija Zobena ziņoja, ka Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) Goda balva piešķirta 97 gadus vecajai Zviedrijas latvietei Valentīnei Lasmanei (sk. BL Nr. 44).

Izglītības un zinātnes ministrijas Atzinības rakstu par ieguldījumu latviskās izglītības veicināšanā saņēma Londonas latviešu skolas skolotāji.

Svētku uzrunu teica Latvijas vēstnieks Apvienotajā Karalistē Andris Teikmanis. Pieminot brīvības cīņas Pirmajā pasaules karā, kad latvieši izcīnīja un aizstāvēja savas valsts neatkarību, vēstnieks atgādināja Latvijas pirmā prezidenta Jāņa Čakstes teiktos vārdus: „Valsts stiprums un tautas labklājība panākama tikai vienotiem spēkiem. Ja mēs vienotiem spēkiem strādāsim un nešķelsimies pēc saviem uzskatiem, tikai tad mēs varēsim veikt uzdevumus, kas mums uzlikti.”

Valsts svētkos Londonā vēstnieks Andris Teikmanis pasniedz Atzinības rakstu Londonas latviešu skolas skolotājai Lienei Gudmanei //Foto: Latvijas vēstniecība

Vēstnieks atzinīgus vārdus vēltija latviešu diplomātiem un sabiedriskiem darbiniekiem, kas brīvās pasaules valstīs neļāva aizmirst mūsu valsts pastāvēšanas jēgu. Tā nezuda arī daudziem tautiešiem Latvijā, kaut to skaļi nevarēja paust.

Raugoties uz priekšdienām, vēstnieks Andris Teikmanis pozitīvi novērtēja Latvijas pievie-

nošanos vienotai Eiropas Savienības valūtai. Viņa skatījumā globālie izaicinājumi prasa ciešākas integrācijas formas, lai Eiropa varētu saglabāt savu vietu globālos procesos. Jo ciešāk integrēta ir Eiropa, jo stiprāka tā ir kopumā un katra valsts atsevišķi.

Pieskaroties šodienas apstākļiem ārpus Latvijas, vēstnieks atzinīgi novērtēja nedēļas nogales skoliņu un biedrību darbību latvietības kopšanā. Pateicība un atzinība tika vēltīta arī LNPL ne tikai par valsts svētku organizēšanu, bet arī par daudzos gadu desmitos veikto darbu latvietības un latviešu valodas uzturēšanā. Vēstnieks atgādināja, ka ārpus Latvijas mūsu atbildība ir par latviešu vienotību un kopību un latviešu valodas dzīvotspēju. Aicinājums bija - nepalikt vienaldzīgiem. “Mēs katrs personiski un visi kopā varam daudz darīt, lai palīdzētu savai valstij un sev,” uzsvēra vēstnieks. Nobeigumā vēstnieks citēja Raiņa vārdus: „Mēs maza tauta. Mēs būsim lieli tik, cik mūsu griba.”

Koncerta daļā piedalījās Londonas latviešu koris, tērpušies tautastērpos, folkloras ansamblis „Austrumkalns” un divas tautasdeju kopas – „Londona dejo” un „Salenieki”.

Pēc oficiālās daļas viesi, koristi un dejojāji, rīkotāju aicināti, pakavējās pie glāzes vīna un uzkodām.

Latvijas ārlietu ministrs Maskavā

(3. lpp.)

RĪGA - skaistākā Eiropas pilsēta

(3. lpp.)

Krievija - svētule un plikadīda

(5. lpp.)

Draudzība dejā ar Londonas elpu

(7. lpp.)

Drošais tilts ir drošāks par drošu

(8. lpp.)

Mums jābūt lepniem par savu valodu

(9. lpp.)

LAILA MOREINA,
LCM *Erasmus* praktikante no Ventpils augstskolas

Valsts svētku svinības Minsterē

2013. gada 16. novembra pēcpusdienā Minsteres Latviešu centra aulā notika Latvijas Neatkarības dienai veltīti svētki, ko rīkoja Latviešu kopība Vācijā (LKV) un Latviešu centrs Minsterē (LCM). Ap 130 visu paaudžu latviešu bija sapulcējušies no Vācijas maļmalām, lai būtu kopā katrā latvieša pašapziņai tik nozīmīgajos svētkos un svinētu Latvijas 95. gadadienu.

Jau Minsteres Latviešu centra pagalmā apmeklētāju uzmanību saistīja četri mastos uzvilkti Latvijas karogi, ziedu vainags un no sarkanbaltsarkanām svecītēm veidotā Latvijas kontūra. Arī aulā bija svinīgi dekorēta ar Latvijas karogiem un krāsainām spuldzēm. Atpūtas telpā varēja aplūkot XXV Vispārējo latviešu Dziesmu un XV Deju svētku plakātu kolekciju „Gaisma līgo Latvijā”. Gaitenī pie sienas bija izlikti bērnu zīmētie apsveikumi Latvijai dzimšanas dienā. Lai labāk izjustu svētku noskaņu, katram viesim bija sarūpēta pie krūtīm piespraūzama Latvijas karoga lentīte.

Svinību oficiālā daļa sākās ar Latvijas ev. lut. Baznīcas Vācijā diakones Laimas Urdzes vadīto svētbīdri. Tad uzrunu teica LCM valdes priekšsēdis un Latviešu

kopības Vācijā vicepriekšsēdis Arnis Drille. Viņš uzsvēra jau Otrā pasaules kara laikā tapušā labi organizētā latviešu sabiedrisko organizāciju tikla nozīmību arī pašlaik un mudināja klātesošos aktīvi iesaistīties latviešu sabiedriskās dzīves līdzveidošanā un kļūt par latviešu organizāciju biedriem. A. Drille citēja Jāņa Jaunsudrabiņa patriotisko dzeju un apliecināja dzejnieka vārdu nezūdošo aktuālītāti arī mūsdienās, tostarp atgādinot, ka LCM telpās atrodas arī Jāņa Jaunsudrabiņa piemiņas istaba. Runātājs aicināja pieminēt Latviju un turēt to dziļi sirdī ieslēgtu, lai kuņģa pasaules malā mēs arī atrastos, J. Jaunsudrabiņa vārdiem sakot: „Jo, zaudējot Latviju, tu zudīsi pats.” Tika godināta arī Pasaules brīvo latviešu apvienības gada balvas ieguvēja Valentīne Lasmane. Balva laureātei piešķirta par Latviešu centrālās padomes darbības un 1944./1945. gada bēgļu laivu kustības dokumentēšanu, kā arī par ilggadēju latviešu valodas un kultūras kopšanu.

Pēc tam svētku runu teica Latvijas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Vācijā Elita Kuzma.

Runu vēstniece beidza, sarīkojuma viesiem novēlot nezaudēt

Savā deļotpriekā koncertā dalijās un Latviešu tautas instrumentu skaņās ļāva ieklausīties *MiLaDeKo* deļotāji un divu paaudžu koklētājas – māte un meita Inga un Lora Grīnbergas

saiti ar savu valsti un stiprināt to. Pēc vēstniece runas tika kopīgi nodziedāta Latvijas Valsts himna.

Koncerta daļā ievadīja latviešu literatūras fragmentu lasījums, iezīmējot latvietim vissvarīgākās vērtības. Prozas fragmenti un dzeļa harmoniski savijās ar katru

tautasdeļu kopas *MiLaDeKo* nodejoto deļu. Skatītāji priecājās par „Gatves deļu”, „Prūšu deļu”, „Es bij’ puika, man bij’ vara” un citām. Deļotājiem uz neilgu brīdi atelpu deva koklētājas – māte un meita Inga un Lora Grīnbergas. Viņu priekšnesumā skanēja gan

pazīstamas, gan mazāk zināmas latviešu tautasdziesmu melodijas, pēdējā skaņdarbā mūziku papildināja arī mākslinieču balss. Koncerts beidzās ar deļu „Rīga dimd” (A.Krauze, R.Pauls), kas skatītājiem patika tik ļoti, ka viņi aplaudēja tikmēr, līdz deļotāji iznāca priekšnesumu atkārtot un darīja to ar siltu atdevi un nevilnotu prieku. Pēc oficiālās daļas vakara rīkotāji un dalībnieki ieturēja svētku maltīti un pievērsās sarunām neformālā gaisotnē.

Vakara saviesīgajā daļā mūzicēja latviešu grupa no Īrijas „Kreicbergi”. Vakars pagāja lustīgās deļās, dziedot līdz populārajām latviešu meldijām. Aulas blakustelpā darbojās kafejnīca, kur līdz ar ierastajiem dzērieniem varēja tikt arī pie latviešu alus un balzama. Balle turpinājās līdz pat vēlai naktij. Sarīkojums izdevās ļoti jauks, un apmeklētāji to atstāja pacilatā noskaņojumā. Vakara vadītāju vārdi koncerta nobeigumā skanēja: „Latvija būs!”

Lai arī lūdzam jūs apmeklēt arī nākamo sarīkojumu LCM – Briseles latviešu teātra mūzikālo izrādi pieaugušajiem pēc Pāvila Rozišaromāna „Ceplis” motīviem 30. novembri plkst. 18.00.

Mums ir dibināts iemesls justies atzītiem

No LR ārkārtējās un pilnvarotās vēstniece Vācijā *Elitas Kuzmas* svētku uzrunas

Novembris latviešiem ir īpašs mēnesis. Laikā, kad saule rit zemu un atliek vairāk laika pārdomām, vēsture mūs ir vadījusi pa mērķu nospraūšanas un sasniegšanas ceļu. Par spīti skeptiķiem, 1918. gada 18. novembrī pirmo reizi vēsturē tika proklamēta neatkarīga Latvijas valsts. Pieminot Latvijas neatkarības cīnītāju devumu 1919. gadā, 11. novembrī svinam Lāčplēša dienu, un namu logos iedegtas sveču liesmiņas dod mums stiprinājumu un cerību.

Šogad Latvijas valsts svin savu 95 gadu jubileju – esam pulcējušies šeit, Latviešu centrā Minsterē, gan kā 1918. gada notikumu netieši liecinieki, gan kā šodienas Latvijas pilsoņi vienotā Eiropā.

Būdam vēstniece Vācijā, esmu uzsākusi darbu no Latvijas – Vācijas divpusējo attiecību viedokļa ļoti labvēlīgā, bet arī mūsu valstij ļoti darbīgā un dinamiskā laikā. Pēdējie gadi Eiropai ir bijuši stabilizācijas gadi, un man ir patīss gandarījums, ka Latvija bijusi šī procesa aktīva dalībiece gan nacionālā, gan Eiropas līmenī. Ir pieņemti būtiski lēmumi, kas nostiprina Latvijas neatgriezenisko piederību demokrātiskai Eiropai. Līdzšinējā ES vēsture ir skaidri aplie-

Elita Kuzma

cinājusi, ka vienota un cieši integrēta Eiropa ir labākā garantija mazo valstu attīstībai. Jo ciešāk ir integrēta Eiropa, jo stiprāka arī katrā tās dalībvalstī. Pat ja pašu mājās veicams skaidrojošs darbs, esam nobrieduši tam, lai paši piedalītos to lēmumu veidošanā, kuņģi vistiešākā veidā ietekmē gan mūsu šodien, gan rītdienu.

Man ir patīss gandarījums, ka Latvija šai procesā varējusi droši

paļauties uz Vācijas padomu un atbalstu. Esmu pārliecināta, ka Vācija ir ieinteresēta vienotas integrētas Eiropas projekta veiksmē, – tas ir atbalsts un atvieglojums arī mums. Kā Eiropas kodolam piederīga valsts Latvija rokrokā ar Vāciju turpmāk strādās katras ES valsts izaugsmes un konkurētspējas celšanā.

Esam izšķīrušies par labi apsvērtu un tālredzīgu soli – ar 2014. gada 1. janvāri arī Latvijā

tiks ieviesta vienotā valūta eiro. Eiro pastardienas scēnāriji nav piepildījušies. Eiro valūta ir saglabājusi savu stabilitāti, un tās ieviešana mums sniegs ne tikai finansiālus un ekonomiskus ieguvumus, bet arī nodrošinās vietu Eiropas integrācijas kodolā. To pierāda citu jauno ES dalībvalstu – Igaunijas, Slovērijas un Slovērijas piemērs, jo tur eiro jau ir ieviests. Vēl jo vairāk – eiro ieviešana šīs valstīs nekādā veidā nav ietekmējusi nacionālo identitāti. Mūsu gadījumā varam būt arī īpaši lepnī: Eiropu apceļos uz eiro monētas attēlotā latviešu tautumeita – latviskā tikuma un pārtības simbols. (..)

Mūsu uzmanības lokā nemainīgi ir attiecības ar Krieviju. Kā nule raksturojis ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, „ja mēs paanalizētu vairāk nekā 20 gadu laikā divpusējās attiecības starp Krieviju un katru no Baltijas valstīm, mēs redzētu, ka ik pa brītiņam ir savi gaišie un savi tumšie brīži. Tā ir daļa no parasta, normāla dialoga.” Pieaug ekonomiskās sadarbības rādītāji, pieaug interese par investīciju iespējām Latvijas tautsaimniecībā, ekonomiskās sadarbības ietvars ir kļuvis vienkāršāks un ērtāks. Mums ir prieks, ka arvien vairāk Krievijas tūristu labprātāk izvēlas apmeklēt Latviju, nevis

eksotiskus kūrortus. Vienlaikus ir jautājumi, kuņģos mūsu uzskati nav un nevar būt vienoti. Primāri runa ir par Latvijas vēstures un valstiskuma jautājumiem. Tās ir vērtības, kuņģas nevar izteikt ekonomiskos rādītājos. (..)

Īpaša uzmanība un pūles tiek veltītas arī apjomīgas Latvijas kultūras programmas norisei, tostarp Vācijā. Ar mūsu kultūras klātieni vēlamies apliecināt, ka Eiropas Savienības moto *Vienoti dažādībā* nav tikai vārdi, bet ir realitāte. Mēs esam bijuši, esam un būsīm piederīgi Eiropas kultūras tēpai. Tā mūs neapdraud, bet gan bagātina, un to bagātīnām arī mēs paši. (..)

Būtisks un ilgi gaidīts solis saiknes uzturēšanā ar diasporu ir pirms 19 gadiem pieņemta Pilsonības likuma grozījumi, kas pieļauj dubultpilsonību ar vairākām valstīm, tostarp ar Vāciju.

Lai Valsts svētki mums kalpo par atelpas un pārdomu brīdi, lai atskatītos, novērtētu un pateiktos sev un cilvēkiem sev līdzās.

Šodien mums ir dibināts iemesls justies atzītiem, novērtētiem un atbalstītiem. Tikai tāda noskaņā mēs spēsim saliedēt spēkus turpmākajiem uzdevumiem, nezaudēt un stiprināt saiti ar savu valsti un arī – no sirds svinēt mūsu Valsts svētkus.

Velaties uzzināt par tautiešiem Lielbritanijā?

www.latviesiem.co.uk

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Lielākā traģēdija kopš Latvijas neatkarības atgūšanas

21. novembra vakarā notika baiss traģēdija lielveikalā *Maxima* Rīgā, Zolitūdē. Pēkšņi iebruka veikala jumts, un gruvešos tika aprakti desmitiem cilvēku, kas bija devušies iepirkties. Brīdinājums veikālā bija izskanējis jau iepriekš un apmeklētāji lūgti pamest ēku, taču vēlāk ielaisti atpakaļ. Divos nogruvumos jumts kopumā iebrucis 500 kvadrātmetru platībā.

Ši ir lielākā traģēdija kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas, kad miera apstākļos iet bojā tik liels skaits iedzīvotāju, arī trīs Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki. Pēc notikušā rakstura un upuru skaita grūti atrast Rīgas vēsturē ko līdzīgu Zolitūdes traģēdijai ne tikai atjaunotajā Latvijā, bet arī daudz senākos laikos. Tamlīdzīgi gadījumi gan reģistrēti Latvijas vēsturē, taču arī tad nelaimi izraisījuši kādi ārēji faktori, nevis nekvalitatīva būvniecība.

Pēc glābšanas darbu pabeigšanas un drupu novākšanas

Lielveikala *Maxima* drupās atzīti 54 bojāgājušie - 37 sievietes, 17 vīrieši. Slimnīcās ārstējas 19 traģēdijā cietušie. Kopumā slimnīcās bija vērsušies 39 cilvēki, no tiem 29 pacientus slimnīcā nogādāja Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests. Zolitūdes traģēdijā ir cietis viens bērns, kas ārstējas Bērnu klīniskās universitātes slimnīcā, bet dzīvību nav zaudējis neviens bērns. Traģēdijā Zolitūdē 16 bērniem kāds no vecākiem cietis vai gājis bojā, bet trīs bērni zaudējuši abus vecākus. Izdevies sazināties gandrīz ar visu bērnu tuviniekiem, bērni ir nogādāti pie radniekiem. Bāriņtiesa saņēmusi vienu aizbildnības pieteikumu par bērnu, kas traģēdijā zaudējis abus vecākus.

25. novembrī pulksten 15.40 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) pabeidza glābšanas un meklēšanas darbus sabrukušā Zolitūdes veikala *Maxima* teritorijā. Ugunsdzēsēji un glābēji bija pārmeklējuši visu sabrukušā veikala teritoriju un jaunus bojāgājušos vairs neatrada.

Versijas par lielveikala sabrukuma cēloņiem ir dažādas, viena no tām - jumta konstrukcija nav izturējusi iesāktos jumta apzāļošanas darbus; tur veidots kaut kas līdzīgs ziemas dārzam un vestas smiltis. Igaunijas eksperta ieskatā *Maxima* sabrukuma iemesls ir sliktas jumta siju savienojuma vie-

tas un slodzes nesadalīšana. Sākumā bijis paredzēts jumtam izmantot vienlaiduma sijas, taču vēlāk nolemts tās nomainīt ar sijām, kas saskrūvētas no divām daļām. Jumta iebrukums noticis siju salaiduma vietās.

Ziedi un svečītes pie lielveikala Maxima

Latvijā tika izsludinātas trīs dienu sēras, izkārti karogi ar sēru lentēm. Pie *Maxima* pulcējās daudz ļaužu, lai pieminētu traģēdijā bojā gājušos. Cilvēki nāca gan pa vienam, gan lielākos pulciņos, gan kopā ar ģimenēm, lai izteiktu līdzjutību un uzmundrinātu drupās meklējamo cilvēku tuviniekus. Pie lielveikala drupām izveidojās ziedu klājums ar simtiem sveču. Kamēr vien notika veikala drupu pārmeklēšana un novākšana, pie norobežotajās barjēras cilvēki dienu un nakti gaidīja cerībā, ka varbūt...

***

ASV vēstnieka Latvijā Marka Pekalas paziņojums:

„Gan savā, gan vēstniecības, gan Amerikas iedzīvotāju vārdā izsaku visdziļāko līdzjutību Latvijas tautai par notikušo traģēdiju tirdzniecības centrā *Maxima* Zolitūdē. Domās un lūgšanās mēs esam kopā ar bojāgājušo un ievainoto ģimenēm un tuviniekiem.”

Latvijas vēstniecībā ASV 22. novembrī atvēra Līdzjutības grāmatu saistībā ar traģisko notikumu Rīgā, tirdzniecības centrā *Maxima* Zolitūdē. Latvijas vēstniecība ASV izsaka visdziļāko līdzjutību cietušajiem, viņu ģimenēm un tuviniekiem.

Līdzjutības grāmatas tika atvērtas Latvijas vēstniecībā Kanādā, Ukrainā, Beļģijā, Čehijā, Azerbaidžānā, Gruzijā un daudzās citās valstīs.

***

EK prezidents izsaka visdziļāko līdzjutību Latvijai par traģēdiju Rīgā

Eiropas Komisijas (EK) prezidents Žozē Manuels Barrozu izsaka visdziļāko līdzjutību Latvijai par traģēdiju Rīgā. Ziņojumā teikts: „Esmu dziļi sarūgtināts par traģisko nelaimes gadījumu Rīgā, kur, iebrūkot lielveikala jumtam, dzīvību zaudējuši daudzi desmiti cilvēku. EK un savā vārdā vēlos izteikt visdziļāko līdzjutību jums un visiem cilvēkiem Latvijā. Domās esmu kopā ar visiem tiem, kurus skārusi šī traģēdija, - ar cietušo un bojāgājušo ģimenēm, kā

arī ar to cilvēku ģimenēm, kuri dzīvību zaudēja, glābjot citus,” sacīja Barrozu.

***

Valsts prezidenta ieskatā Maxima traģēdija ir masu slepkavība

Zolitūdes veikala *Maxima* traģēdija ir daudzu neaizsargātu cilvēku slepkavība, par ko vainīgajiem jāsaņem sods, Latvijas Televīzijā sacīja Valsts prezidents Andris Bērziņš. „Šis ir gadījums, kad ir jāsaņem skaidri - tā ir milzīga skaita neaizsargātu cilvēku slepkavība. Un attiecīgi būtu arī jārikojas.” Prezidents vārdos bija skarbs, - te nevar būt runa par nelaimes gadījumu, jo ne daba, ne kādi ārējie spēki notikušajā nav vainojami. Daudz kas ir jāmaina pamatos, jo pasaulē pēc šādām traģēdijām nekaita zīmogus un parakstus, bet tieši atbildīgās personas. Atbildīgās personas, kuŗas ir parakstījušās, nokļūst izmeklēšanas izolatorā. Tas būtu arī ļoti vēlams šeit pie mums,” sacīja Andris Bērziņš. Traģēdijas iemeslu izmeklēšanā jāiesaista neatkarīgi eksperti no ārvalstīm, kuri nav saistīti ar Latvijas būvniecību. Nebūtu pieļaujams, ka notikušā izmeklēšana ieilgst. „Pēc pusgada aizstāvība būs tāda, ka liksies - visi ir svētāki par engļiem,” sacīja prezidents. Prezidents piekrit versijai, ka notikums ir nevis viena konkrēta lieta, bet lietu ķēde, kas krājusies gadiem un realizējusies konkrētā rezultātā. Prezidents norāda, ka līdzīga situācija ir arī citās jomās, piemēram, ar drošību uz ceļiem, uzņēmumu bankrotiem u.tml. Par vieno pozitīvo šajā notikumā Andris Bērziņš saskata cilvēku vienotību. „Skaidri parādījās, ka Latvijas cilvēki ir vienoti.” Prezidents aicināja sēru dienas izmantot, lai pārvarētu bezspēcības izjūtu un sāktu rīkoties.

***

Advokāta Alda Gobzema paziņojums

Plašsaziņas līdzekļos advokāts Aldis Gobzems sniedzis paziņojumu par lielveikala *Maxima* traģēdijas apstākļu izvērtējumu un sekām. Paziņojumam ir vairākas daļas. Lasītājiem vērtēšanai sniedzam dažus fragmentus no šī paziņojuma.

Pēc sērām ir jāseko rīcībai! Vai Latvijas valsts ir spējīga palīdzēt saviem bezjēdzīgi bojā gājušiem pilsoņiem? Vai politiķi ir spējīgi rīkoties konkrēti, nevis lietot iekaltas frazes? Vai mums ir jābūt drosmīgiem atbildēt par mūsu kļūdām, vai cietušajiem jāizcieš gaŗi tiesvedības procesi? Lielveikala

Maxima sagrūšanas rezultātā dzīvību zaudēja 54 Latvijas iedzīvotāji. Viņi visi bija spēka gados. Atbildīgo personu lokā joprojām nav neviena sirdsapziņas cilvēka, kuŗš nebaidītos par sekām, bet godīgi atzītu vainu, kas vairākumam sabiedrības ir acīm redzama. (...) Šajā brīdī Latvijas valsts amatpersonām, Saeimai ir iespēja būt kopā ar tautu, ar cietušajiem, ir iespēja politiski atbildēt par traģēdiju, par kuŗu pagaidām nevēlas atbildēt vainīgie. (...) Valstij nepieciešams ne vien atrisināt jautājumu krimināltiesiskajā ziņā, saucot vainīgās personas pie atbildības, bet valstij vajag arī uzstāties kā visu cietušo un bojā gājušo tuvinieku aizstāvim (pārstāvim), kā arī visas sabiedrības pārstāvim, ceļot attiecīgas prasības pret ārvalstu investoriem un visām vainīgajām juridiskajām personām, kas ar savu darbību vai bezdarbību izveidojušas situāciju, kuŗas sekas ir valsts mēroga traģēdija. (...) Politiskā atbildība nozīmē nevis to, ko šobrīd politiķi izpilda, sakot, ka nu tikai visu pārbaudīs un vērsīs par labu. Tas ir nokavēts, to vajadzēja darīt pirms tam. Politiskā atbildība ir gan publiska atvainošana, gan atkāpšanās nekavējoties no amatiem, nevis pēkšņa, bet novēlota attapšanās un muldēšana par to, ka nu tikai visu labos, vērtīs un kontrolēs. (...) Tāpat politiskā atbildība attiecas uz iekšlietu sistēmas politisko vadību, jo tāda bezdarbība un vilcināšanās saukt personas pie atbildības nav pieņemama tiesiskā valstī.

***

ES daudzgadu budžets Latvijai izdevīgs

Aģentūra LETA ziņo, ka Eiropas Parlamentā (EP) 20. novembrī apstiprināto Eiropas Savienības budžetu 2014. - 2020. gadam ES deputāti no Latvijas vērtē par Latvijai izdevīgu. Roberts Zīle (VL/TB/LNNK) uzsvē, ka „budžets ir mazāks, nekā bijis iepriekš. Krīze atstājusi ietekmi, bet plūss ir tas, ka budžeta prioritātes vērstas uz attīstību. Esam ieguvuši palielinājumu lauksaimniecības tiešmaksājumos. Transporta jomā ir dabūts labs līdzfinansējuma līmenis. Jācer, ka paši spēsim to izmantot. Ievērotas Latvijas intereses, un mūsu valstij nav sevišķi nodarīts pāri. „Ineses Vaideres (*Vienotība*) ieskatā ES daudzgadu budžets būs investīciju budžets, kas strukturēts tā, lai veicinātu izaugsmi un radītu jaunas darba vietas. Latvijai kopumā tas ir izdevīgs. Par katru ES budžeta iemaksāto eiro atpakaļ saņemsim četrus eiro.

***

Latvijas tekstilizstrādājumu ražotāju tirdzniecības misija

20. novembrī Latvijas vēstnieks Lielbritānijā Andris Teikmanis ar uzrunu atklāja Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) rīkoto Latvijas modes preču un tekstilizstrādājumu ražotāju tirdzniecības misiju Lielbritānijā. Misija notika no 19. līdz 21. novembrim Londonā. Piedalījās seši Latvijas uzņēmumi. Tirdzniecības misijas mērķis ir iepazīties ar Lielbritānijas apakšveļas tirgu, kā arī

veidot kontaktus ar potenciālajiem sadarbības partneriem. Tirdzniecības misijas laikā Latvijas uzņēmumu pārstāvji apmeklēja *Stars Underlines Best Shop Awards 2013* sarīkojumu, kas ir neatkarīgs nozares konkurss, kuŗa laikā bija iespēja tikties ar vadošajiem nozares pārstāvjiem Lielbritānijā.

***

Latvijas ārlietu ministrs Maskavā

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs Maskavā tikās ar Krievijas Federācijas ārlietu ministru Sergeju Lavrovu. Ministri apsprieda Latvijas un Krievijas divpusējās attiecības, sadarbību starptautisko organizāciju ietvaros, aktualitātes ES un NATO dialogā ar Krieviju, kā arī citus ārpolitikas jautājumus.

Latvijas un Krievijas ārlietu ministri puda gandarījumu par konstruktīvajām abu valstu attiecībām, kā arī pozitīvi novērtēja Latvijas - Krievijas Starpvaldību komisijas lomu turpmākā divpusējās sadarbības veidošanā.

***

Ļovā atklāta Okupācijas muzeja ceļojošā izstāde „Latvijas traģēdija. 1941”

Svinot Latvijas Republikas proklamēšanas 95. gadadienu, Ļovas nacionālajā muzeja memoriālā *Tjurma na Lonckogo* atklāja Latvijas Okupācijas muzeja un muzeja *Ebreji Latvijā* veidoto ceļojošo izstādi „Latvijas traģēdija. 1941”.

Izstādi organizēja Latvijas vēstniecība Ukrainā, Latvijas goda konsuls Ļovā Volodimirs Garcula un I. Franka Ļovas Nacionālās universitātes „Baltistikas centrs”. Izstādi svinīgi atklāja Latvijas goda konsuls Ļovā Volodimirs Garcula kopā ar muzeja direktoru Ruslanu Zabīliju. Apmeklētājiem bija iespēja arī dzirdēt Ukrainas disidenta, dzejnieka Igora Kalinca stāstu, kas ir mūsu traģēdijai līdzīgu notikumu liecinieks Ukrainā.

***

Rīga atzīta par skaistāko Eiropas pilsētu

Populārā ASV laikraksta *USA Today* lasītāju balsojumā par Eiropas skaistāko pilsētu atzīta Rīga, liecina izdevuma ceļojumu mājaslapā *10best.com* publicētā informācija.

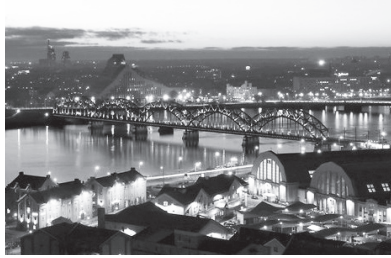
USA Today lasītāju balsojumā bija iekļautas 20 Eiropas pilsētas. Rīgai bija jākonkurē ar tādām Eiropas skaistulēm kā Brīge, Prāga, Santorīni, Venēcija un vēl citām pilsētām.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp)

Sivā cīņā pirmo vietu lasītāju balsojumā izcīnījusi Rīga, otro vietu atvēlot Bergenai, trešo - Insbrukai.

“Latvijas galvaspilsēta un 2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsēta tikai tagad sāk gūt uzmanību, ko tā ir pelnījusi,” par Rīgu - Baltijas dārgakmeni - raksta *10best.com*, uzsverot arī Rīgas lepnumu - jūgendstilu, kūsājošo lielpilsētas ritmu, UNESCO pasaules mantojuma sarakstā iekļauto Vecrīgu un augstvērtīgos, daudzveidīgos kultūras sarīkojumus.

***

Kairā demonstrē Jāņa Norda filmu “Mammu, es tevi milu”

Svinot Latvijas Valsts 95. gadadienu, Latvijas vēstniecība Ēģiptē sadarbībā ar Ungārijas kultūras centru Centrāleiropas filmu skates ietvaros 20. novembrī rīkoja Latvijas filmu vakaru, kurā tika demonstrēta režisora Jāņa Norda filma “Mammu, es tevi milu”. Uz Latvijas kino vakaru bija aicināti gan Kairas nelielās latviešu diasporas, gan Ēģiptes sabiedrības pārstāvji un akreditētie diplomāti.

***

„Sapņu komanda 1935” Starptautiskajā filmu festivālā „Karpātu kronis”

No 12. līdz 16. novembrim Truskavcē notika IV Starptautiskais kinofestivāls „Karpātu kronis”, kurā programmā bija iekļauta A. Graubes un A. Eķa pilnmetrāžas spēlfilma “Sapņu komanda 1935”. Festivālā kopumā piedalījās 16 dažādu valstu pārstāvji un tika izrādītās vairāk nekā 30 filmas. Par festivāla galveno balvu sacentās arī latviešu filma “Sapņu komanda 1935” un saņēma žūrijas balvu par labāko scenāriju.

***

„Gaŗā dzīve” Skandināvijas un Baltijas valstu festivālā

Skats no izrādes

22. novembrī ar Alvja Hermana izrādi „Gaŗā dzīve” Drēzdenē, Vācijā, atklāja Skandināvijas un Baltijas valstu skatuves mākslai veltīto festivālu *Nordwind*. Festivāls notika piekto reizi, un no lokālas nozīmes kultūras norises tas pārtapis par radošu Ziemeļeiropas un Vācijas skatuves mākslinieku sadarbības platformu. Trīs Baltijas valstu sniegums festivāla programmā tika iekļauts pirmoreiz.

Atklājot festivālu, Latvijas vēstniecības padomniece - pārstāvības vadītājas vietniece Guna Japiņa

uzsvēra teātra tradīcijas nozīmi Latvijas kultūrvēsturē, jo sevišķi Jaunā Rīgas teātra - Latvijas kultūras vēstneša lomu Eiropā un pasaulē.

Latviju festivālā pārstāvēja Alvis Hermanis ar izrādi „Gaŗā dzīve”, kas bija skatāma Drēzdenē 22. un 23. novembrī, un režisors Valters Silis sadarbībā ar Somijas kolēģam jaunajā kopprojektā „Cerības maiņa” (*Change of Hope*), kas tiks izrādīta 6., 7. un 8. decembrī Berlīnē uz HAU (*Hebbel am Ufer*) skatuves.

***

Vīnē koncertē Latvijas mūziķi

19. novembrī Vīnē, Techniskās universitātes svētku zālē, notika Latvijas Republikas proklamēšanas 95. gadadienai veltīta svētku pieņemšana un koncerts.

Svinīgo sarīkojumu atklāja Latvijas vēstnieks Austrijā Edgars Skuja un Latvijas pārstāvības EDSO un starptautiskajās organizācijās vadītājs, vēstnieks Bahtijors Hasans. Savā uzrunā Skuja minēja Latvijas ekonomisko izaugsmi, plānoto pievienošanās eirozonai, kā arī aicināja apmeklēt Rīgu - Eiropas kultūras galvaspilsētu 2014. gadā. Latvijas un Austrijas himnu atskaņoja Latvijas mākslinieki. Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra vijolnieki Daina Birzniece un Raimonds Ozols un komponists Raimonds Macats (klavieres) atskaņoja A. Jurjāna, E. Dārziņa, Ā. Skultes, V. Stūrestepa, R. Paula, kā arī ārzemju komponistu darbus.

***

Robertas Velsas Jaungada svinību lielkoncerts

2013. gada izskaņā, 30. decembrī, *Arēnā Rīga* notiks iespaidīgs Jaungada lielkoncerts *Rhapsody In Rock*, kurā ar slaveniem *Queen*, *ABBA* un *AC/DC* hitiem Kauņas simfoniskā orķestra pavadijumā uzstāsies slavenais pianists Roberts Velss kopā ar amerikāņu dziedātāju La Gajliu (*La Gaylia*). Koncertā viesosies arī pašmāju dziedātāji - atraktīvais Intars Busulis un Ieva Kerēvica.

Roberts Velss

***

Bādkrocīngēnā piemin Zentu Mauriņu

Bādkrocīngēna ir neliela kūrortpilsēta Vācijas dienvidos apmēram ar 17 000 iedzīvotāju. Latviešiem, šo vietu apmeklējot, iesilst sirds par to, kā tur tiek godāta mūsu kultūrfilozofes, literātes un publicistes Zentas Mauriņas un viņas dzīvesdrauga filozofa un pārsīkologa Konstantīna Raudīves piemiņa. Pilsētas mūzejā ir Zentai Mauriņai veltīta izstāde, kādai ielai dots viņas - Bādkrocīngēnas goda pilsones vārds.

Zenta Mauriņa un Konstantīns Raudīve

Mauriņa Bādkrocīngēnā aizvadīja mūža pēdējos 12 gadus, un pie mājas, kur abi ievērojamie latvieši dzīvojuši, ir piemiņas plāksne. Vietējā kapsētā ir glīta norāde, kas tūristiem palīdz atrast viņu mūža atdusas vietu. Tiek risinātas sarunas par videofilmu „Zenta Mauriņa - latviete Eiropā” izrādīšanu Vācijā. Kopš šā gada 12. maija Bādkrocīngēnas mūzejā atvērta Z. Mauriņas piemiņas izstāde.

***

Slavenības aicina atbalstīt draugu ceļa izveidi Likteņdārzā

„Galerija Centrs” apmeklētāji 21. novembrī tika iepazīstināti ar jauno Rīdzenes ielas izstādi, kas veltīta *Likteņdārza* draugu ceļa izveidei. Atklāšanas sarīkojuma laikā sabiedrībā zināmi sportisti, aktieri, mūziķi un citu jomu pārstāvji, paužot atbalstu *Likteņdārzam* un tā izveidei, izstādē rādīja savus personalizētos bruģakmeņus, kuŗus būs iespējams apskatīt līdz pat 8. decembrim. Atbalstu *Likteņdārza* draugu ceļa projektam ar sava bruģakmens izveidi pāduši sabiedrībā iecienīti mūziķi Kārlis Kazāks, Jolanta Gulbe, Aija Andrejeva, Jānis Holšteins Upmanis un diriģents Ints Teterovskis, kā arī sportisti Raimonds Bergmanis, Aigars Apinis un viņa treneris Aldis Šūpulnieks, Dukuru ģimene, Lūšu ģimene un visa *Dinamo Rīga* hokeja komanda.

Jolanta Gulbe ar savu bruģakmeni

***

Cēsu audējam - pasaules atzinība

Starptautiskajā tautas mākslas un kultūras mantojuma izstādē *Expo 2013* Ķīnā piedalījās Cēsu aušanas darbnīcas „Vēveriši” pārstāves un guva lielu atzinību. Ko-

pumā pieteikto 210 darbu vidū no 30 pasaules valstīm žūrija sudraba godalgu piešķīra par Piebalgas vīru kažoka pērļu jostu (darinājusi Māra Krieviņa), bronzas godalgu izpelnījās Krustpils rakstainās jostas darinātāja Dace Migliniece.

Pie „Vēverišu” stenda daudz interesentu

Par prezentāciju, kā šuj tautastērpa vesti, „Vēverišu” mākslinieces saņēma personiskos pasaules meistara diplomus. Topošajam pasaules Tautas mākslas mūzejam tika atstāti „Vēverišu”darbi - Vidzemes ziedainā josta, linu dvielis un Ainas Jansones grāmata par Krustpils villainēm.

***

Marina Rebeka izdod debijas soloalbumu

18. novembrī ieskaņojumu kompanija *Warner Classics* laidusi klajā soprāna Marinas Rebekas debijas soloalbumu *Mozart Arias*/Mocarta ārijas. Turklāt latviešu dziedātājas portrets rotā Lielbritānijā iznākošā žurnāla *OperaNow* decembra numura vāku. Tverts ierskaņots kopā ar Karalisko Liverpūles filharmonijas orķestri diriģentes Sperancas Skapuči vadībā. Tajā iekļauti fragmenti no Mocarta operām *Idomeneo*, *Figaro kāzas*, *Burvju flauta*, *Dons Žuans* un *Bēģšana no seraja*.

Pašlaik Marina Rebeka atrodas ASV. Līdz 20. decembrim viņa atveidos Violetas Valēri lomu Čikāgas Liriskajā operā. Tā ir dziedātājas debija šajā nozīmīgajā teātrī; viņas partneris Džuzepes Verdi *Traviatas* jauniestudējumā būs spilgtais maltiešu tenors Džozefs Kaleja.

Šīs sezonas turpinājumā Marina Rebeka dziedās Čīriches operā, kurā viņa ir štata soliste (*Bizē Pērļu zvejnieki* un Mocarta *Così fan tutte*), Berlīnes Vācu operā (*Traviata*) un Vīnes Valsts operā (*Ofenbacha Hofmaņa stāsti*).

***

Sanktpēterburgas Valsts universitātei dāvina grāmatu - „Latviešu valodas dialektu atlants - Fonētika”

Ģenerālkonsuls Sanktpēterburgā Aivars Groza tikās ar Sanktpēterburgas Valsts universitātes Filoloģijas fakultātes Vispārējās valodniecības katedras baltistikas nodaļas vadītāju, docentu Alekseju Andronovu. Tikšanās laikā Groza

un Andronovs pārrunāja jautājumus par ar latviešu valodas attīstību, kā arī iespēju ar ģenerālkonsulāta atbalstu atvērt latviešu valodas svētdienas skolu Sanktpēterburgā. Tikšanās laikā Groza dāvināja Andronovam grāmatu „Latviešu dialektu atlants - Fonētika”.

Tas ir apjomīgs lingvistisks pētījums par latviešu runāto valodu visā Latvijas teritorijā 512 izloksnēs atbilstīgi pagastu vēsturiskajam iedalījumam 20. gadsimta pirmajā pusē. Atlanta sagatavošanas darbi un aptaujas tika sāktas jau pirms 70 gadiem Jāņa Endzelīna un Veltas Rūķes-Draviņas vadībā, vēlākos gados valodas materiālu vākšanu ir vadījušas Latvijas Zinātņu akadēmijas valodniecības dialektoloģes Elfrīda Šmite, Benita Laumane, Anna Stafecka.

***

Stāsta par Kultūras galvaspilsētas gada spilgtākajiem notikumiem

Iepriekšējā svētdiena Latvijas vēstniecībā Zviedrijā pagāja sēru zīmē. Vēstniecībā notika arī nodibinājuma *Rīga 2014* pārstāves Aivas Rozenbergas tikšanās ar Latvijā akreditētu ārvalstu vēstniecību vadītājiem un darbiniekiem. Tika runāts par spilgtākajiem Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas gada sarīkojumiem.

Īpašu iespaidu uz tikšanās dalībniekiem atstāja katrai vēstniecībai pasniegtais bērnu darinātais ielūgums uz *Rīga 2014* atklāšanas sarīkojumiem. Aiva Rozenberga sniedza interviju vietējās preses pārstāvei un tikās arī ar Zviedrijā dzīvojošiem latviešiem. Pēc tikšanās varēja parakstīties Līdzjutības grāmatā.

***

Lielākais laimests Latvijas vēsturē - trīs bērnu mammai

Pēc laimesta uz *Latvijas Loto* devās triju bērnu māmiņa no Valkas. Viņai kritis lielākais laimests Latvijas vēsturē.

Loterijas spēlētāja laimējusi 258 207 latus un privātmāju vairāku desmitu tūkstošu latu vērtībā. *SuperBingo* viņa spēlējot laiku pa laikam, lai būtu interesantāk svētdienas rītos.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Krievija - svētule un plikadīda

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Vienmēr interesanti ir salīdzināt diametrāli pretējus vērtējumus. Šoreiz - par Krieviju. Dosim vārdu Maskavas konservatīvā nedēļas laikraksta *Zavtra* galvenajam redaktoram Aleksandram Prochanovam un publicistei Katrīnai Sperai (*Kathrin Spoerr*), kuŗas apcerējums lasāms Berlīnes konservatīvajā laikrakstā *Die Welt*.

Prochanovs apraksta, kā t.s. Izboorskas klubs viņa vadībā aizvedis uz Staļingradu Svētā Georgija pišļus. Šis pareizticīgo svētais tiek attēlots kā jātnieks, kas ar piķi nodur pūķi – ļaunuma iemiesojumu. (Tāpēc jau “Georgija lentītes” 9. maijā nīrbēt nīrb Pārdaugavas „padomekļa” pakājē. - F.G.)

Prochanovs raksta: “Staļingradas varoņi un mocekļi - tas ir svētais upuris, ko nesusi mesianiska tauta, kuŗu Tas Kungs iecerējis (?) kā tautu - mocekli, tautu - taisnīgājo, tautu - uzvarētāju. Kristus atradās Staļingradā (...) te, Staļingradā, notika Otrā atnākšana. Un Kristus kāja, karēviņa zābakā auta, skāra šo zemi!”

Visādi liberāļi, aplūkojot Krievi-

jas likteņgaitas, centušies tautai iegaltot, ka tā ir mūžīga neveiksmīniece, ka Krievzemes kņazi, cari, valdnieki bijuši vai nu vājprātīgi, vai bendes, sūrojas Prochanovs. Tagad viņš savas cerības saista ar jauno vēstures mācību grāmatu, kas patlaban gūst galīgo apveidu: “Ši mācību grāmata vēsti, ka mūsu vēsture ir nemitīga, mokpilna, barga un lieliska Krievijas Valsts „savākšana” (izcēlums mans - F.G.). Šis savākšanas gaitā ap Krieviju pulcējās kopā ciltis, tautas, valodas, kultūras, reliģijas. Un tika radīta varena, brīnišķīga cariste (*carstvo* - imperijas sinonīms - F.G.), kas demonstrēja augstākās kultūras un mākslas izpausmes, kaŗavadoņu gūtās uzvaras. Šī valsts sagruva, lai ar krievu vēstures noslēpumaino spēku palīdzību atkal atjaunotos.”

“Mūsu ļaudīm, jaunajiem tautiešiem šī mācību grāmata paskaidro, ka viņu vēsture ir grandioza, ka tā ir dižās, mesianiskas tautas vēsture,” raksta Prochanovs. Viņš ir gandarīts.

Lasām tālāk: “Jaunajā mācību grāmatā mēģināts apvienot balto, mo-

narchisko, Romanovu, pareizticīgo laiku ar sarkano, padomju, staļinisko. Un staļinisko Sarkanu laiku, kas apdzisa 1991. gadā, apvienot ar tagadējo laiku, kad tiek radīts jauns Krievijas valsts kristalls.”

Prochanovs Maskavā apmeklēja izstādi, kas veltīta Romanovu dinastijas 300 gadu atcerei, un pauž vēlmi, lai taptu tikpat vērienīga izstāde, ko sauktu “Staļins”. Jo šis Sarkanais laikmets “ir vērtīgs un neatkārtojams ne tikai krievu dižvalstij, bet visai cilvēcei”. Jo “tikai viena tauta - padomju tauta bija spējīga pieveikt šaušalīgo tumsas brāzmu, izlauzoties cauri tumsai pretim mistiskai Krievu uzvarai, paradīzes sapnim un vēl nepieredzētai jaunradei.”

Skan kā parodija, bet Prochanovs ir baigi nopietns...

Gaiss tāds spiedīgs. Atvērsim logu un atšķirsim *Die Welt*. Ko tajā raksta Katrīna Spera? Lasām: “Normālie krievi vienmēr bijuši maziņi. Bet viņu valdītāju lielums spēja viņus nomierināt. Arī Vladimirs Putins nomierina krievus. Ja arī vi-

ņam nākas novilkēt pēdējo kreklu.” (Autore te atgādina, ka Putinam tik rādīties puskailam, lai padīzotos ar savu muskuļoto ķermeni. - F.G.) “Krievija ir lielāka par Eiropu, lielāka par Austrāliju, un šis skats uz karti ir iespaidīgs, taču braucieni pa reālo Krieviju liek stipri vilties: tūkstošiem kilometru vienmulības, tūkstošiem kilometru bez cilvēkiem, bet tur, kur dzīvo cilvēki, gadsimtus veca nolaistība. Ceļi, kas ved no nekurienes uz nekurienu, pārāk gaŗi, pārāk nenozīmīgi, lai tos savestu kārtībā (...). Krievija nespēj tikt galā ar savu bezgalīgo plašumu.”

Visi Krievijas valdnieki, turpina autore, ir gribējuši lemt par kaut ko vairāk nekā par savu zemi. Būt superdižvalstij - to slikti organizēto valstu vidū gribēja tikai Krievija. Kad Putins 2000. gadā kļuva par prezidentu, viņš vēlējās turpināt tur, kur bija apstājušies viņa priekšteči. Viņš Apvienoto Nāciju Organizācijā mantoja veto tiesības un patuŗēja tās. Viņš tiek ielūgts uz G8 sanāksmēm, kaut gan Krievijai, tāpat kā Sauda Arabijai, ir maz kas

vairāk par gāzi un naftu.

Kaut gan viņš ir tikai korumpētais mazattīstītais valsts (*Entwicklungsland*) šefs, Putinu aplido kā kādas superlielvaras šefu. Rietumi nevēlas kaitināt Putinu. Bet viņam ar to nepietiek. Viņš kļūst vai traks, kad apzinās, ka neizdodas savu valsti veidot tik varenu, kāda tā bija padomju laikos.

Katrīna Spera konstatē, ka 20 gados, kas apritējuši kopš komūnisma beigām, Krievijai nav izdevies kļūt par tiesisku valsti, taču krievi mīl savus pavēlniekus, pat savus apspiedējus, - galvenais, ka šie despoti prata panākt, lai pasaule drebētu bailēs no viņu lielvaras.

Nobeigumā vācu publiciste norāda, ka Krievija “netiek galā ar savu ģeografiju”, taču uzrunā pasauli tā: “Mēs neesam tādi kā jūs, jo mēs gribam būt citādi. Mums nevajag, lai jūs mūs saprastu. Mūs vajag cieņīt, respektēt. Un jums mazliet no mums jābaidās.”

Prochanova izklāstā Krievija mums rādās kā svētule, vācu publicistes izklāstā kā iedomīga plikadīda.

SALLIJA BENFELDE

Tragēdija Rīgā, kad 21. novembrī ieguva lielveikala *Maxima* jumts, aiznesot 54 cilvēku dzīvības, ir lielākā atjaunotās Latvijas neatkarības laikā. Tas ir spilgts mūsu sabiedrības ieradumu, attieksmes, vērtību un domāšanas attēls – gan biedējošs, gan arī pozitīvi negaidīts un pārsteidzošs.

Negaidīts un pārsteidzošs šis attēls ir tāpēc, ka cilvēku līdzjutība, vēlme palīdzēt un atbalstīt cietušo un bojā gājušo cilvēku tuviniekus bija milzīga: dažās dienās tika saziēdoti gandrīz 400 tūkstoši latu, asinsdonoru centrā veidojās gaŗas rindas, jo cilvēki vēlējās nodot savas asinis, lai palīdzētu cietušajiem, kuŗus lielākoties nekad nebija redzējuši, brīvprātīgi paši pēc savas ierosmes tragēdijas vietā vairākas diennaktis piedāvāja gaidošajiem drupās aprakto tuviniekiem, radiem un draugiem karstu dzērienu un ēdienu. Cilvēki zvanīja dažādām pašvaldības un valsts institūcijām un piedāvāja savu palīdzību – parūpēties par tragēdijā bojā gājušo vai cietušo vecāku bērniem, jautāja, kur var ziedot naudu un kāda palīdzība vēl būtu vajadzīga.

Baisā nelaime cilvēkus saliedēja, liekot domāt par tiem, kuŗu dzīve tika nežēlīgi mainīta un sakropļota ceturtdienas vakarā. Rīgā un visā Latvijā cilvēki nolika ziedus un svecītes pie *Maxima* veikaliem, daudzviet baznīcās tika noturēti piemiņas dievkalpojumi. Vienaldzīgo nebija, kaut arī ikdienā bieži esam visai nīgri, dusmīgi uz visu un visiem un brīžam šķiet, ka Latvijā valda tikai nauda un naidi. Ir skumji, ka bija jānotiek tik šausminošai tragēdijai, lai cilvēkos

atvērtos labestība, līdzjutība un vēlme darīt labu. Taču notikušais arī rāda, ka esam cilvēki, kas nav zaudējuši cilvēcību, ka mūsu dvēseles ir dzīvas.

Tomēr tragēdija mums visiem arī parādīja, ka dzīvojam pēc principa: “labāk, ātrāk, lētāk”, ka esam kļuvuši pavirši, ka domājam – gan jau viss kaut kā nokārtosies. Patiesībā notikušais bija neizbēgams, lai cik skarbi tas izklausās, jo pavirša attieksme, nolaidība, vēlme gūt ātru peļņu par jebkuŗu cenu krājās, krājās, līdz „vadžis lūza”.

Pagājušajā vasarā, kad 20. jūnijā notika postošais ugunsgrēks Rīgas pili, atklājās daudzas neizdarības un paviršības, kļuva redzams, ka kaut kas ir galīgi aplam un nepareizi, ja ugunsgrēka dzēšana pārvēršas par varoņdarbu, ko paveica slikti atalgoti un slikti apgādāti ugunsdzēsēji, bet valdība pēc tam tikai plātīja rokas un runāja, ka naudas neesot, bet gan jau kādreiz būšot. Toreiz cilvēki necieta. Mazliet vairāk nekā pēc mēneša, 2. augustā, P. Stradiņa kliniskās universitātes slimnīcās 32. korpusa pagrabā zem uzņemšanas un reanimācijas nodaļas uzsprāga skābekļa baloni. Ugunsgrēku tikpat laimīgā kārtā izdevās apdzēt, bojā gājušo tūkstos nebija, tiesa – divi cieta gan, turklāt viens no viņiem bija smagā stāvoklī. Visi sirsnīgi brīnījās, kā tā gadījies, bet citīgi klusēja par to, ka skābekļa baloni tur nemaz nav drīkstējuši atrasties, ka tiem vajadzēja būt atsevišķā ēkā. Vēl vairāk – neviens slimnīcās amatpersona pat neieņikstējās, ka iepriekš atsevišķā ēkā ir bijusi, bet tā nojaukta rekonstrukcijas un būvniecības gaidās. Tikai pēc dažām dienām

Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) atzina, ka skābekļa baloni tur nemaz nav drīkstējuši atrasties, gan piebilstot, ka šā gada februārī, kad notikusi VUGD pārbaude, skābekļa balonu tur nav bijis. Jāpiebilst, ka vainīgo joprojām nav ne vienā, ne otrā gadījumā.

Toreiz komentārā novada laikrakstam rakstīju, ka kopš brīža, kad *Stradiņos* sāka degt, no prāta neiziet filma – „Pastnieks vienmēr zvina divreiz” (*The Postman Always Rings Twice*). Tā ir visai slavēna 1981. gada filma ar Džeku Nikolsonu un Džesiku Lanžu galvenajās lomās. Filmas vēstījums ir aptuveni šāds: liktenis vienmēr brīdina divreiz, ja darāt ko pavisam nepieņemamu un aplamu, bet trešajā reizē liek samaksāt par visu. Neesmu māņticīga, bet, noraugoties, cik nevainīgi visi bija divās ugunsnelaimēs, kas tikai par mata tiesu nepārvērtās nacionālā tragēdijā, toreiz vaicāju – vai tiešām jāgaida, un vai tiešām sagaidīsim trešo reizi, kad vienaldzība, paviršība, bezatbildība un arī nekaunība izraisīs nelaimi, kas nesīs cilvēku upuŗus un kļūs par nacionālo tragēdiju? Sagaidījām.

Protams, ir ierosināts kriminālprocess, strādā 40 izmeklētāji, laikam tiks iesaistīti arī ārvalstu eksperti, bet jau tagad ir skaidri redzams, ka attieksme „gan jau kaut kā” un „mēs taču sarunāsim” visos projektēšanas un būvniecības līmeņos ir radījusi novirzes, aptuvenību un pārkāpumus. Turklāt taupības nolūkos samērā nesen ir izdarīti grozījumi būvniecības likumā, ir likvidēta Būvvalde, visu atstājot pašvaldību būvvalžu rokās.

Jau kuŗo reizi ir kļuvis arī redzams, ka veikalu *Maxima* īpašniekiem cilvēki ir atkritumu vērtē, jo galvenais ir peļņa (veikala darbinieki piekrita runāt ar žurnālistiem, saruna tika nofilmēta, taču darbinieki lūdza to publiski nerādīt, bet teikto tikai atstāstīt, jo baidās, ka viņus atlaidīs). Starp citu, tragēdijā gāja bojā pieci veikala darbinieki, vēl divi smagā stāvoklī ir slimnīcā. Veikals darbojās, tajā visu laiku bija pircēji, bet uz tā jumta notika celtniecības darbi, ierīkojot dārzu un bērnu spēļu laukumu. Veikala ēka ir jauna, tā uzcelta tikai pirms diviem gadiem, bet izrādās, ka visu laiku kaut kas ir noticis – ūdens palīgtelpās, plaisājošs un kritošs apmetums, plaisas, bet darbinieki netika uzskatīti, jo tas jau neesot nekas. Pēdējā mēneša laikā bieži iedarbojusies signālizācija, bet vienmēr apgalvots, ka tā ir viltus trauksme, jo nekas jau nekur nedeg.

Dienā, kad notika nelaime, signālizācija sāka skanēt aptuveni stundu pirms jumta iebūvniecības, izslēgt to nevarēja, bet veikalu neevakuēja, atkal apgalvojot, ka signālizācija sākusi darboties tāpēc, jo pagrabstāvā notiek metināšanas darbi, taču viss esot kārtībā. *Maxima* veikalos (un ne tikai tajos, tāpat ir arī citos pārtikas preču veikalos, piemēram, *Rimi*) ir stingra instrukcija, ka tad, kad iedarbojas ugunsgrēka trauksmes signālizācija, apsargam vispirms ir jāapskaidrās, vai vietā, kuŗa parādās uz trauksmes pulsts kā tās avots, tiešām deg, un tikai tad, ja tiešām deg, cilvēkus no veikala var evakuēt. *Maxima* pārstāvji apgalvo, ka signālizācija reaģējot arī uz

putekļiem un temperatūras maiņām, tāpēc tā iedarbojoties bieži, un, ja katru reizi no veikala evakuētu cilvēkus, tiktu zaudēta peļņa. Pēc ekspertu teiktā, trauksmes signālizācija tragēdijas dienā „uzvedusies kā jukusi” acīmredzot tāpēc, ka tā reaģējusi uz ēkas konstrukcijas pārmaiņām un deformāciju un ir iespējams, ka šajā veikalā tā iedarbojusies ļoti bieži tieši šī iemesla pēc – konstrukcijas deformācija jau bija sākusies. Lai kā tas arī būtu, tragēdija apliecina, ka paviršība un bezatbildība plaukst un zēļ, un tragēdijas cēloņi ir labi saskatāmi jau tagad. Izmeklēšanai jāatrod vainīgās personas, kuŗām jāsežās uz apsūdzēto sola, un jācer, ka milzīgā nauda, kas apgrozās būvniecības un tirdzniecības nozarē, nekļūs par šķērslī patiesības ceļā.

Notikusī nelaime ir atklājusi vēl kādu manuprāt bīstamu tendenci. Cilvēki tik ļoti neuzticas varai, daudzi netic informācijai, kas tiek pausta publiski, un labprāt uzklaua un izplata tālāk pavisam fantastiskas baumas. Piemēram, sociālajos tīklos tiek runāts, ka tragēdijā gājuši bojā daudzi bērni, bet tas tiekot slēpts. Klist runas, ka bojā gājušo esot daudz vairāk. Patiesībā, sabrūkot veikala jumtam, tika ievainots viens bērns, kas šobrīd ārstējas slimnīcā. Baumotāji, protams, neuzdod sev jautājumu, kā kaut ko tādu varētu noslēpt, jo iesaistīti bija aptuveni 500 glābēji, policisti un sākumā arī armijas daļa, daudzas neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes, ārsti un medicīnas māsas slimnīcās. Bet runātāji tikai runā un runā, radot sabiedrībā netikamu gaisotni...

Tragēdijas mācības

MARTA LANDMANE

(Turpinājums no Nr. 44)

“Vasaru pēc vasaras. Nevienas neesmu izlaidusi. Visus darbus zinu no galvas. Kā nosmalstīt putas. Kā saliet burkāns. – Tāpēc jau viņa izstādēs vienmēr iegūst pirmās vietas.”

Vārds „viņa” tiek pārspilēti uzsvērts. „Tev gan vēl daudz jāmacās. Esi ārzemiece. Ārzemnieki visi tādi lēni. Tāds arī bija tas vācu kaŗa gūsteknis kaimiņos. Tu vismaz runā angliiski. – Nu, bet gan jau! Pēc pāris vasarām zināsi, kuŗā patrepē nolikti katli un mentes. Ja vien gribēsi zināt, nebūsi stūrgalvīga.” Gandrīz pusvārdā viņa apklust. Virtuvē ir ienākusi lēdija ar tukšām burkāns.

Kāpēc taisni šodien miesnieka sieva grib iedzelt? Tāpat kā lapsene, kas neatlaidīgi rinķo ap galvu. Esam visi īgni un noguruši. Kaut gan diena apmākusies, karstums ir ārkārtīgs. Gaiss dūmakains un biezs. Nav ne mazākās vēja pūsmas, kas to izklieātu. Ja virtuves logi aizvērti, sutoņa tāda, ka grūti elpot. Ja logi atvērti – negals ar lapsenēm. Baru bariem tās ielaužas virtuvē. Dzēlīgās uzbrucējas sagaida dažādiem ieročiem – gan kailām, gan notītām rokām, sarullētām avīzēm, katlu vākiem, aplipušām karotēm. Pat uzasinātiem virtuves nažiem. Tomēr nekas nelīdz. Palīgspēki ir neizsīkstoši. Katru kritušo lapseni aizstāj divas dzīvas. Brīžiem pānīka tāda, ka varētu domāt, pa gaisu laižas tīģeri, ne sīki kukaiņi.

Es nebīstos lapsenē. Ja kāda pārāk uzbāzīga, mierīgi pabaidu

ar roku. Laikam esmu uzaugusi ar citādām lapsenēm. Ne tik nāvīgām...

Jā – tur! Tur aiz vēsās jūras, aiz egļu mežiem, tur viss bija citāds. Kukaiņi. Putni. Ogas. Vasaras dienas. Pat lietus mākonis jūnija debesīs...

Vēl neesam beiguši pusdienot, kad dārznieks ienāk virtuvē. Lai mēs pasteidzoties. Jāpalīdz nolāsīt pēdējās zemenes. Nakti varot uznākt lietus un izmērcēt ogas. Tā likusi pateikt lēdija Etele. Virs, manāmi saīdzis, atgrūž šķīvi. Strauji pieceļas no galda. Ne vārda neteicis, iziet dārzā. Atkal viena diena bez pusdienas pārtraukuma. Es steigā piekopju virtuvi. Ēdamistabā ar vaskainu drēbi noslauku galdu un bufetes malu. Pārstaigāju paklājus ar putekļu sūcēju. Sākusi galva sāpēt. Noriju pāris aspirīnus, uzdzeļu īdeni. Izeju dārzā un pietupstos zemeņu vagā. Gaiss aizdudzis, lipīgs. Saule bāla. Tomēr stari duŗ kā sakarsēti iesmi. Ar īsiem pārtraukumiem, kas man paiet, steigā sagatavojot ēdienu, lasām ogas līdz vēlam vakaram.

Un tad ir nakts. Vīram darba diena vēl nav beigusies. Sērs ratus atstājis pie vārtiem.

Es sakarsusi un miegains kāpju uz bēniņiem. Gribu gulēt. Nekā cita. Atgrūžu mūsu durvis. Sastāvējis gaiss plūst pretim. Nav laika bijis istabas izvēdināt. Ne ar patikas. Gaismu neieslēgusi, aizeju līdz logam. Atveŗu plati. Tikko jaužama plūsma pārslied sejai. Maz te maigu, patīkami siltu vasaras dienu. Vēl mazāk nakšu. Šī nakts ir izņēmums. Rāma un

remdena. Lietus nebūs. Mākoņi izklīduši. Augstu debesīs trīsuļo bālas zvaigznes. Uz kalniem vēl tikko manāms vakarblāzmas zeltainais atspulgs.

Galotnē signāluguns iedegas – dziest. Kā katru nakti. Acu nemirkšķinādama, veŗos pusnakts mīkstajā krēslā. Miegaina vienaldzība. Pagurums. Vairāk garīgs nekā fizisks. Slinkums noģērbties. Uztupstos uz zviļņa. Elkoņus atbalstu uz palodzes. Zodu uz

Dzidra un Ernests snauz ķinīti. Zīmējusi Sarmīte Ērenpreiss-Janovskis

delnām. Pieveŗu sūrstošās acis. Nedomāju nekā. Nejūtu nekā. Atbrīvojos no miesas. Nirstu bezdibēni... Sekundes? – Minūtes? – Pēkšņi salecos. Kas pieskārs plecam? Sārta šautra aizzibsnī gar acīm. Sirds izlaiž pukstienus. Kāds datums? – Taustos galdiņa atvilktnē. Atrodu kalendāru. Neveikliem pirkstiem šķirstu. Gaismu ieslēgt nedrīkst. Tā mani sadedzinās. Kas skatāms, jāsaskata vasaras nakts krēslā.

Kāds datums? – Ir divdesmit trešais jūnijs! – Jāņu nakts! Stāvu

istabas vidū. Izmisuma pārņemta. Rokas trīc. Mutē sīva garša. Jau Jāņu nakts? – Ko es te daru? – Šī svešā bezgaisa telpa mani nosmacēs. Būtu jāskrien ārā, jābēg. Jāmeklē ceļš atpakaļ... Gribu atrast āboliņa lauku. Plūkt puķes un zāles. Novīt lapu vainagu. Pakārt pie dzieda, lai smaržo un vist... Gribu? – Ko gribu? – Tikai vienu – būt mājās, atpakaļ mājās. Pie tēva un mātes. Pie savējiem...

Atsēžos uz zviļņa. Rokas un kājas smagas. Kā dzelzīs saslēgtas. Pierē dedzina. Piespiežos loga rūtij. Svešā kalna uguns acs mirkšķina. Ļauna un viltīga. Nīrgājas man tieši seŗ: Es esmu tava jāņuguns. Tev jāpietiek ar mani. Tas nekas, ka nevari mani aizkurt, ne izdzēst. Ne pie manis sasildīt rokas, ne sirdi. Tas nekas, ka nevari man gavilēdama pāri lēkt. – Tev jau arī nav vairs par ko gavilēt... Es esmu robots. Arī tu drīz kļūsi robots. Tad tev būs vieglāk dzīvot: nedomāsi, neatce-

rēsies, neprāsīsi – kāpēc?...

Es neesmu robots! Nekad nebūšu! – Es esmu dzīva. Domāju, atceros, prasu un prasīšu – kāpēc?! Zobus iekodusi pirkstā, lai nav jāklieŗ, iekrītu zvilnī. Aizspieŗu ausis. Paslēŗu seju. – Gribēšana būt mājās ir tik stipra, ka ap mani sāk zuzēt Pērkoņu papuves sirmās smilgas... Esmu pagalmā. Klēts galā uzziŗējis jasmīns. Namdurvis tēvs. Ozollapu vainags noslīŗējis gandrīz uz acīm. Atkal novīts par lielu. Kā katru vasaru. Dadzis uztraucies. Spalgi rej. Māte baŗas. Sūta suni būdā. Nāk kaimiņi ciemos. Bikli uzsāktā ligo dziesma aug augumā. Uzliŗo līdz liepu galiem. Brīdi gavilē. Kā no sprosta atbrīvots putns... Tad ligo pāriet elšs. Raudu. Man sāp. – Tik stipri nesāpēja ausis pēc šarlaka. Tik stipri nesāpēja uz dzelzīs grābekļa zariem sadurtā pēda. Nežēlīgi sāp! – Tā varbūt sāp sirds, kad to pārsteidz lēkme...

Zviļņa ziedainais audums piesūcies asarām. Kabatas drānas man nav pie rokas.

Neesmu dzirdējusī vīra ienākšanu. Notupies blakus zvilnim, viņš glauda manu galvu. Top vēl skumjāki. Uznāk jauna asaru brāzma.

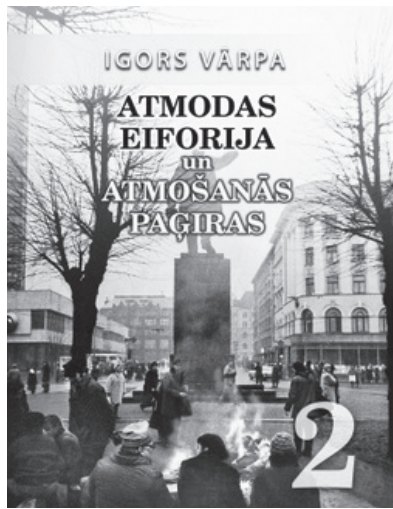
„Gribu mājās! Brauksim ritu uz pilsētu. Meklēsim krievu konsulātu. Prasīsim, lai tūlīt sūta mūs atpakaļ! Es nevaru te dzīvot. Svešums mani nogalinās. Nekad nepierādīšu pie svešās zemes, svešiem cilvēkiem. Nekad! Nekad! – Gribu mājās!”

(Turpinājums sekos)

Cerīga priekšspēle, tad vilšanās

EDUARDS SILKALNS

Igors Vārpa, *Atmodas euforija un atgriešanās pagīras 2*, apgāds „Zvaigzne ABC”, 2013.g., 360 lpp.

Nupat oktobrī mirušā Latvijas vēsturnieka Igora Vārpas droši vien pēdējās grāmatas **Atmodas euforija un atgriešanās pagīras 2**. sējums izraisa dalītas jūtas. Grāmatas pirmā puse, kas rūpīgi un interesanti izseko virzībai uz Latvijas valstiskuma atjaunošanu no 1990. gada 4. maija deklarācijas *Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu* līdz Maskavas pučam, faktiskajai neatkarības atgūšanai un PSRS sabrukumam 1991. gadā, šķiet, būs pieņemama visiem. Turpretim otru pusi, kas veltīta notikumiem un apstākļiem atjaunotajā valstī līdz 2011. gadam, daudzi lasītāji varētu uzskatīt par nevajadzīgi drūmām krāsām izkrāsotu.

Vārpas grāmata būs liekama populārzinātnisko darbu kategorijā, jo no akadēmiska ranga pētījumiem to atšķir sistematisku vēŗu jeb avotu norāŗu trūkums: grāmatas pasītē sacīts, ka „par faktu pareizību atbild autors”. Līdzās svarīgajam un nozīmīgajam, kas labāk ļauj izprast laikmetu, autors savā stāstījumā iekļauj arī bezgala daudz detaļu, kuŗu nolūks liekas būt apmierināt daŗu lasītāju kāri pēc klačām, baumām, valodām, sensācijām.

Nav nekādu šaubu, ka autors ar sirdi un dvēseli dzīvojis līdzī atmodas notikumiem. Par to liecina ne vien šo notikumu aizrautīgie apraksti, reizēm pat pa stundām un minūtēm, bet arī plašais viņa paŗa uzņemtu foto attēlu klāsts. Izceļas barikāŗu dienas Vecrīgā, omonieŗu cietsirdība un vardarbība. Latvijas latvieŗiem, kas atmodu izdzīvoja „uz vietas”, grāmata ļaus prātā atkāŗtot lielos vilcienos jau zināmo, bet tiem no mums, kas notikumiem sekojām no tālienes, atklāsies daudz jauna.

Tomēr atmoda bija tikai priekšspēle pašam galvenajam, otram (un, cerams, ka mūŗīgajam?) Latvijas valstiskas neatkarības periodam, kas ilgumā jau paguvis pārspēt pirmo. Gauŗšanās un zūdiŗšanās par atjaunoto Latviju Vārpam grāmatā ir tik nikna un pla-

ŗa, ka citātu paraugam grūti izvēlēties. Labi, te rindkopa no 4. lappuses:

Pēc Dziesmotās revolūcijas tauta saņēma miljardiem rubļu (latu) bagātu valsti. Pēc divdesmit gadiem ŗi pati tauta ir iedzīta daudz miljardu latu parādos un pati daļēji izmirusi un izklīdusi pasaules vējos, lai nekļūtu par vēŗā ŗemamu nacionālu valsti. Latvijas sabiedrība ir iedzīta lielā nabadzībā, saŗķelta, sadrumstalota, nospiesta apatīŗā un zaudējusī ticību nākotnei. Rietumiem verdziski paklausīgās valdības ir izvērussas mēŗķtiecīgu genocīdu un ekonomisko terroru pret savu tautu, tā iznīcinot gan tautas pastāvēšanas materiālos, gan garīgos pamatus. Varaskāŗe centās aizsiet tautai acis ar demokrātijas imitāciju, dibinot partijas un balsojot, radot iespēŗu izlaupīt valsti, proti, aplaupīt līdz kreklam savu tautu. Varas partijas balsojot pieņēma likumus, kuŗi ļāva privātizēt rūpnīcas, fabrikas, labākos zemes gabalus un miljardu vēŗtās materiālās vēŗtības rūpnīcu, fabriku, un, galvenais, valsts noliktavās.

Pret rindām, kas rakstītas ar acīm redzamu naidu pret autora pašreizējo vīdi un laikmetu, un tādām, kur klāju aplamību vietā ir arī puspatiesība, ir grūti debatēt, tāpēc ŗeit tikai daŗi jautājumi:

• Vai LPSR, ko „tauta” saņēma no grūstoŗas PSRS, bija bagāta valsts?

• Vai „Rietumiem verdziski paklausīgās valdības” nav bijušas paŗas tautas ievēlētas? Kas, autora prāt, atšķir patiesu demokrātiju no „demokrātijas imitācijas”?

• Vai gadu gaitā līdzekļi, ko Latvija ieguvusi no dažādiem Eiropas fondiem, nav pamatīgi pārsnieguŗi summas, kādas Latvijai nācies iemaksāt ŗajos fondos?

Āŗa kāja citētajā rindkopā parādās vārdos par Rietumiem verdziski paklausīgajām valdībām. Igors Vārpa iemeslus Latvijas ekonomiskajām grūtībām meklē tikai tās sasaistē ar Rietumiem, nevis redz ŗis grūtības kā mantojumu no ilggadējās padomju okupācijas. Viņš noŗēlo, ka 2003. gadā Latvijas tauta balsojusi par iestāŗanos Eiropas Savienībā, „tā atsakoties no savas tik grūti atgūtās neatkarības”. (6.; izcēlums mans - E.S.)

Ja lasīsīt, teiksim, apm. no 250. lappuses uz priekŗu, neatradīsīt par mūsdienu Latviju pateiktu gandrīz nevienu labu vāŗdu, ja nu vienīgi uzslavu prezidentam Valdim Zatleram par 10. Saeimas atlaiŗanu, kas esot bijis „vēsturisks brīdis Latvijas sabiedrībai, lai atdotu cieņu un ticību savai valstij” (276.). Bet ŗādas cieņas un ticības

atņemšana ir tieŗi tas, ko varam pārmett Igoram Vārpam. Viņa Latvijas vainu un nelaimju uzskaitē ir tik bieŗa un intensīva, ka jums liekas: nupat esat ticis galā ar kritiskākās Latvijas avīzes – **Neatkarīgās** - vai veselu gadagājumu.

Paraugu līdzsvarotākai attieksmei pret mūsdienu Latviju autors būtu varējis ŗemt no sevis paŗa atjaunotās Latvijas Valsts prezidentu raksturojumiem, kur nepilnībām vai kļūmēm pretī liktas pozitīvas īpaŗības un panākumi. Guntis Ulmanis ASV teiktā referātā nepareizi izrunājis svarīgu vāŗdu angļu valodā, bet viņš panācis Krievijas armijas izveŗanu no Latvijas. Vaira Viķe-Freiberga daudz tēŗējusies restorānos, pie frizieriem un juvelierizstrādājumu veikalos, tomēr reiz Lato Lapsas uzietā atstāstījumam seko uzslava par prezidentes „spoŗi paveikto darbu Latvijas okupācijas vēstures skaidroŗanā, modernās latvietības populārizēŗanā” un vēl par daudz ko citu.

Īpaŗa vēŗtība Igora Vārpas grāmatā piemīt „Īsajai Latvijas notikumam kronikai (1986-2011)” 277. – 306. lappusē. ŗi kronika padara grāmatu par labu jaunākā laika Latvijas vēstures svarīgāko notikumu ātras uzzīņas avotu.

PĒTERIS BOLŠAITIS

(Turpinājums no Nr. 44)

Lielā skaitā Venezuelā ieradās latviešu ārsti. Toreizējā valsts politika – ar labiem ārstiem apgādāt katru iekšzemes pilsētīņu – atvilināja daudzus eiropiešu ārstus un zobārstus, tostarp arī latviešus. Daži kļuva plaši pazīstami, īpaši psihiatrs Nikolajs Jērums un ginaikologs Alfonss Krastiņš. Un jāpiemin arī mana paša māte. Viņa gan visu Venezuelas laiku nostrādāja valsts darbā – ilgi par ambulatora zobārstu patversmēs un bāriņu namos, bet, kad beidzot pensionējās, Veselības ministrijas statistiķi viņu apsveica par lielāko izārstēto zobu skaitu ministrijas vēsturē.

Pat lai rūpētos par cittautiešu vajadzībām, nepietrūka latviešu talanta. Katrīna Krūmiņa-Kačalina bija Venezuelas IRO (*International Refugee Organization*) vadītāja un arī krievu sabiedriskā kluba prezidente. Bet mācītājs Baumanis bija krievu pareizticīgo draudzes paps.

Beidzot, bet, iespējams, visnozīmīgāk, jāpiemin uzņēmējdarbība. Te īpaši izceļas divas personas: Osvalds Kēze un Vilis Vītols. Abi ieradās no Vācijas un sāka nodarboties ar importu un tirdzniecību, no tā viņi pārtika, līdz jaunā paaudze bija ieguvusi izglītību. Tad Vilis Vītols kopā ar inž. Vili Vitolu (dēlu) izveidoja vienu no lielākajiem Venezuelas būvuzņēmumiem, bet Osvalds Kēze kopā ar dēlu un znotu nodibināja *Celoven* firmu, kurai vēl šodien praktiski ir monopols dažādu līpekļu ražošanā Venezuelā. Pieminams arī kādreizējais leģionārs Jānis Libietis, kas Venezuelā izstudēja un izveidoja lielu, sekmīgu tekstiliju fabriku.

Šo dažu simtu latviešu intensīvās darbības rezultātu varētu raksturot ar vienu atsevišķu notikumu.

Pag. gs. 80. gados Austrālijas latviešu tautasdziesmu un tautasdeju grupa "Sauls josta" devās pasaules turnejā. ASV un Kanadā viņi uzstājās pa reizei katrā latviešu centrā, pamatā latviešu publikai. Kad „Sauls josta” ieradās Karakasā, par viņu uzstāšanos bija izvietotas afišas visā pilsētā, Kultūras ministrija bija piešķirusi pabalstu, un viņi uzstājās vairākkārt Karakasas visaugstākā prestiža koncertzālē.

Latviešus katrs zināja.

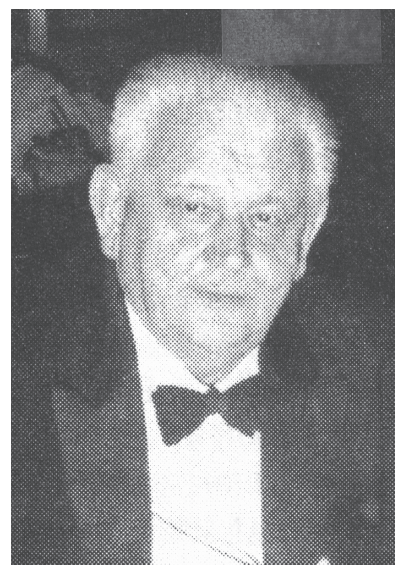
Īpašie apstākļi Venezuelas latviešiem

Šī raksta uzdevums bija stāstīt par latviešu sabiedrisko un poli-

tisko darbību Venezuelā, viņu organizācijām u.tml., varbūt ar domu salīdzināt ar šādu darbību citās emigrācijas zemēs. Personiski varu salīdzināt tikai ar ASV, kur esmu ilgāku laiku dzīvojis dažādās pilsētās (Losandželosā, Ņujorkā, Vašingtonā, Bostonā), bet iespējams, ka ASV apstākļi līdzinās tiem, kas bija citās lielajās anglosakšu kultūras emigrācijas zemēs.

Manuprāt, atšķirības ir šādas: Vairākums latviešu, kuŗi ieradās Venezuelā, bija labi izglītoti un varēja daudz maz turpināt savas profesionālās gaitas. Līdz ar to vajadzība pēc "biedrībām", kur izvērst savu personību, bija mazāka.

Attiecībā uz pasaules politiku,

Vilis Vītols

īpaši "auksto karu", Venezuela bija nenozīmīga un drīzāk neitrāla valsts. Tātad nebija nedz vajadzības, nedz iespēju veidot organizācijas, kas varētu ietekmēt valsts politiku.

Kopējais latviešu skaits bija pārāk mazs, lai uzturētu aktīvas organizācijas – koŗus, teātra grupas utt., bet drīzāk mudināja sadarboties ar cittautiešiem – īpaši draudzes un baznīcas jautājumos.

Kopīga ar latviešiem pārējās emigrācijas zemēs bija vajadzība saglabāt latviešu valodu un kultūras vērtības – tātad baznīcu un skolu. Mazai kopienai to nebija viegli veikt. Ar *Pasaules Luterāņu federācijas* (*Lutheran World Federation*) palīdzību 50. gadu sākumā izveidojās Venezuelas luterāņu Baznīca ar trīs draudzēm – vācu, latviešu un ungāru. Latviešu draudzi apkalpot ieradās māc. Alfrēds Gulbis. Baznīcas ietvarā izveidojās arī svētdienas skola un viena otra kultūras nodarbība bērniem un jauniešiem. Baznīcas ietvarā darbojās Dāmu komiteja, kas vāca līdzekļus vietējam labklājības darbam un vēlāk, kad tas kļuva iespējams, arī atbalstam tautiešiem Latvijā. Vēlākos gados

Vilis Ansis Vītols

radās arī sadarbība ar Ņujorkas ev. lut. draudzi, īpaši Katskiļu vasaras nometnes uzturēšanā. Venezuelas latviešu ģimenes, kas to varēja atļauties, sūtīja savus bērnus uz Katskiļu nometni un vēlāk arī uz "2x2" un "3x3" nometnēm, kuŗas pamatā organizēja ASV un Kanadas latvieši. Par to īpaši priecājās nometņu vadītāji, jo bērni, nevarēdami sazināties nedz angļu, nedz spāņu valodā, bija spiesti savā starpā runāt latviski.

Septiņdesmitajos gados pasaulē sākās nopietnākas politiskas nodarbības, kuŗām vēlāk īpašu impulsu latviešiem deva *Helsinki 86* kustība. Šajā laikā Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA) arī pastiprināja savu darbību, un tās ietvarā izveidojās Dienvidamerikas latviešu apvienība ar kopām Argentīnā, Brazīlijā un Venezuelā. No Venezuelas latviešu puses šajā darbībā gandrīz visi nopelni pierakstāmi vienai personai – tagad arī Latvijā labi pazīstamajam Vilim Ansim Vitolam. Kārtējo reizi Venezuelas latviešu darbība izcēlās ar individuālu – un šoreiz vienas atsevišķas personas, nevis kolektīvu sniegumu.

V. Vītola firmas būvētas dzīvokļu mājas Los Dos Kamīnos, Karakasā, Venezuelā, 1978. gadā. Kompleksā ir 475 dzīvokļi, liels skaits veikalu, biroju, automobiļu novietnes utt.

Draudzība dejā ar Londonas elpu!

DAIGA PODA

Tautasdeju ansamblis "Liesma" 18.oktobrī devās uz Londonu, lai līdz 22. oktobrim piedalītos deju festivālā un satiktu Londonas latviešu deju tautasdeju ansambli "Londona dejo", ar kuŗiem mūs jau 25 gadus saista cieša draudzība.

Jau pirmajās stundās Londonā jutāmies gaidīti, kā mājās, – draudzīgi latviešu taksisti, pozitīva gaisotne, zupa un rupjmaize ar latviešu mūziku fonā. Radās tāds nedaudz smieklīgs jautājums – vai mēs tiešām esam Londonā? Protams, par to mums atgādināja nedaudz svešā vide un arī automašīnas, kas izdomājušas braukt mazliet citādi nekā Rīgā, bet tas nebija traucēklis. Lai arī tikko nolaidušies Londonā, drīz jau ķērāmies pie mēģinājuma, kas pagāja draudzīgā gaisotnē kopā ar "Londona dejo", pēc mēģinājuma turpinājām kopīgo vakaru Daugavas Vanagu mājas pagrabīnā jau brīvākā gaisotnē!

Otrā dienā bija pienācis ilgi gaidītais koncerts, uz kuŗu bija ieradušies vairāki svarīgi ciemi-

ņi, vietējie latvieši, mūsu draugi Londonā, kā arī tādi viesi kā Latvijas vēstnieks Lielbritānijā un pazīstamās choreografe no Latvijas – Maruta Alpa un Gunta Skuja. Koncerts sākās ar Imanta Magones choreografēto "Ģērbies, saule, sudrabota", kur vienotā soli sadejojām ar Londonas deju tautasdeju ansambli. Vēlāk mēs sniedzām savu dāvanu "Londona dejo" vadītājam Viktoram Grigulim, izdejojot viņa deju "Sauls rats", kā arī uzdāvinot šīs dejas video, lai tas glabājas ne tikai siltās atmiņās. Koncertā izdejojām gan par klasiku kļuvušās dejas, gan sava vadītāja Jāņa Marcinkeviča choreografijas. Koncertu visi klātesošie uztvēra visai emocionāli. Lai arī tas bija fiziski grūts, tomēr smaids nenozuda, un bijām gatavi liksmot līdz ritam, jo Londona taču nekad neguļ!

Koncerts palika aiz muguras, un mēs varējām ļauties Londonas burvībai, – mazās ieliņas, greznā architektūra un smaidošie cilvēki. Kaut gan pa dienu Londonu iepazīnām katrs pēc

saviem ieskatiem, vakarus vienmēr pavadījām kopā, – mēs nebijām vieni, jo, protams, uz kopīgajiem vakariem aicinājām arī "Londona dejo" deju tautasdeju ansambli, kuŗi nu jau mums ir kļuvuši par la-

biem draugiem un bija ar mums vienmēr kopā!

Šīs piecas dienas "Liesmas" deju tautasdeju ansambli paliks siltās atmiņās. Tāpēc mēs vēlamies pateikties visiem "Londona dejo" deju tautasdeju ansambliem!

jiem kuŗi mūs silti uzņēma savās mājās, un, protams, arī vadītājam Viktoram Grigulim! Ceram, ka šī draudzība tikai stiprināsies un jau drīzumā redzēsim jūs ciemos Latvijā!

ASTRĪDA

Drošais tilts starp ALA un Latvijas Bērnu fondu ir drošsaks par drošu. Par to atkal varējām pārliecināties 15. novembrī, kad Latvijā viesojās ALAs nozares Sadarbība ar Latviju (SAL) vadītājs Ēriks Krūmiņš. Kā vienmēr, informāciju par tiem, kam šodien pasniegs stipendijas, Ēriks man ir jau atsūtījis e-pastā.

Šoreiz sarīkojums notiek *Berga* viesnīcā, 5. stāva Stikla zālē, un atbalstu saņem 16 daudz bērnu ģimenes un astoņi studenti. Ar lepnumu gribu teikt, ka četri no šiem studentiem saņem tās organizācijas stipendiju, kuŗā vēl tagad esmu mūža biedre, - no Klīvlāndes Latviešu biedrības (KLB), lai gan jau 14 gadus dzīvoju Latvijā. Trīs no studentiem pazīstu pēc iepriekšējām stipendiju pasniegšanas reizēm.

Vislabāk atceros Jāni Opincānu, kas biedrībai ar manu starpniecību raksta tik gaŗas un skaidrojoŗas vēstules, ka, tās pārlasot un pārrakstot, es jau pati jutos kā medicīnas studente. Viņš vēstules raksta vairākas reizes gadā, un tāpēc viņa sekmes mums ir zināmas vienmēr. Jānim šis ir treŗais gads medicīnas studijās, un, ņķiet, tur mums dienās būs ļoti labs ārsts, jo viņš par savām studijām runā ar lielu sajūsmu. Otrs ir Ervins Dzērve no Viļakas, viņš studē Rīgas Tehniskajā universitātē (RTU) arī jau treŗo gadu un drīz būs slavens inženieris transportā un maŗinzinībās. Arī pārējie divi KLB stipendiāti ir jau treŗajā kursā, un vēl pēc gada Baiba Vaivode būs tekstilmateriālu dizainere un Matīss Makulēns - elektronikas un tehnoloģiju inženieris.

Mani un māsu uz sarīkojumu aizved Bērnu fonda viceprezidentes Vairas Vucānes dēls Viesturs. Tā viņam nav pirmā reize, jo Vaira vienmēr par mani rūpējas kā par savu mammu. It seviŗķi tagad, kad tikko esmu pārdzīvojuŗi smagāko operāciju savā mūŗā un mugurkaulā dabūjuŗi četras skrūves. Kad mēs ieejam sarīkojumu zālē, tur vairākums saaicināto ģimeņu jau ir priekŗā. Redzu arī savus iepriekŗ iepazītos studentus.

Kā parasti, Ēriks publiku vispirms iepazīstina ar sevi un Amerikas latvieŗu apvienību un

isumā pastāsta, ko un kā ALA dara, lai palīdzētu Latvijas ģimēnēm. Nekas cits kā tikai Latvijas bērni ir Latvijas pastāvēšanas garantants, viņš saka un apstiprina, ka ALA viņiem palīdzēs, cik ilgi vien tas būs iespējams.

ŗisdienas 16 ģimēnēs ir 67 bērni, un pirmā stipendiju saņem Monta un viņas vecmāmiņa Olga Orlova, kuŗas abas audzina astoņus mazgadīgus bērnus. Montai pašai ir tikai 20 gadi, un viņa ir aizbildne trim no savām jaunā-

mazie brāļi un māsas tiktu izŗķirti vai aizvesti pie sveŗiem cilvķiem." Par ņo uzņēmiŗu Montai pagājuŗajā gadā tika pieŗķirts pelnŗtais apbalvojums „Latvijas lepnums”. Tagad, paldies Dievam, viņa ar visu savu lielo saimi ir nonākusi *Zvanniķu* saimnieku - mācŗtāja Juŗa Čāliŗa un viņa dzŗvesbiedres Sandras Dzenŗtes-Čāliŗes sirsnŗģā gādībā. Visi seŗi dzŗvo atseviŗķā mājā Cēsu novadā, un Monta tagad var turpināt mācŗbas vidusskolā.

Starp viņiem ir brāliŗis Juris (12), brāliŗis Aigars (10), māsiņa Anna (9) un brāliŗis Kaspars (7).

Ģimēnē valda labvēlīga gaisotne bērnu augŗšanai un attŗstŗbai, pozitŗvas attŗcŗbas starp vecākiem un laba saskarsme ar vecvecākiem, kuŗi dzŗvo turpat tuvumā. Ģimene ir katoļticŗģa, apmeklē baznŗicu un kultŗras un sporta sarŗkojumus. Lielākie bērni piedalās paŗdarbības grupās, uzstājas novadā rikotajos koncertos un vasaras brŗvlaiku pa-

apŗit pieci mēneŗi, un visu sarŗkojuma laiku viņa pavada māmīņas kazotē.

Pēc ierastajām uzrunām mūs iepriecina bērnu teātris „Zŗlķuks”, kur mūsu acu priekŗā „Sprŗdŗtis” izglāb bērnu pulciņu no milŗza Lutausa izsalkuŗā vēdera. Stipendiju izdaliŗšanas laikā „Sprŗdŗtis” man pienes katŗai ģimēnei fonda sagatavoto lielo dāvanu maisu. Kā parasti ņados sarŗkojumos, kad klāt ir pats SAL nozares vadŗtājs Ēriks Krūmiņŗ, aploknes ģimēnēm un studentiem pasnŗdz viņŗ pats un man jāizdala grāmatas. ņoreŗz grāmatas ir tikai studentiem, bet man ģimenes jāapdāvinā ar dāvanām no lielā maisa. Par to es no māmīņām un studentiem saņemu miŗu apskāvienu. Kad visas ģimenes un studenti ir apdāvināti, jākŗeras pie atspirdzinājumiem. ņoreŗz viesnŗca *Bergs* Latvijas bērniem ir sagādājuŗi pārstēģumu - amerikānŗskus hamburgerus. Latviskie pŗrādŗņŗ un cepumi, manuprāt, aizvien ir garŗojuŗi labāķ. [Bet tas nekas, vienmēr jau nevar visu gŗibēt. Kā dziesmā ar Imanta Ziedoņa vārdiem: „Vis jau nekad nav viss,” - tāpēc nav vērŗts to gŗibēt.]

Pirms apdāvināšanas ceremonijas beigām fonda prezidents Ēriķam un man sagādā pārstēģumu - Ēriķis saņemu skaistu grāmatu par Rŗģu, bet man par lielu prieku tiek „50 Latvijas glezniecības Meistardarbi. 20. gadsimŗts”. Nezinu, vai esmu to pelnŗjusi, jo sadarbība ar Latvijas Bērnu fondu vienmēr man ir darŗjusi tikai prieku.

Kamēr baudu *Berga* hamburgeru un gardo kafiju, jau pieminētie studenti atkal man pastāsta par savām gaitām un, samŗļojuŗi mani, steidzas atpakaļ savās studiju gaitās. Un tad jau arī mums ir laiks doties mājās. Viesturs mūs vēr piedev pie Brŗvības pieminekļa, kur mēs noliekam lielāko daļu no mums pasniegtajām puķēm. Lŗdzi paņemam tikai sarkanbaltsarkano mārŗiņroŗu puŗķŗ un eksotisku sarkanu gerberu un baltu mārŗiņroŗu sakārtojumu uz lielas puķu lapas. Tie tagad manu tumŗo Rŗģas dzŗvokli dara daudz gaiŗāķu. Un es atkal jutos priecŗģa, ka esmu tur, kur esmu.

Te nu ir visa mūsu draudzŗģā saime!

kajām māsiņām un diviem brāliŗiem. Vecāķais brāliŗis ir tikai trŗis gadus jaunāķ par Montu, un jaunāķā māsiņa vēr nav sasniegusi četŗus gadiņus. Vecmāmiņa Olga ir aizbildne pārējiem trim bērniem, turklāt viens no tiem - 16 gadus vecais Signis jau kopŗ mazotnes ir slimŗģs bērns, kas pārcŗtis smagu galvas operāciju. Mazmeitu Ēŗu viņa ir izskolojuŗi vidusskolā un tagad palīdz meitenei studijās RTU Liepājas filiālē. Monta par savu māsu un brāļu aizbildni kļuvuŗi jau 18 gadu vecumā, kad viņu mamma Ramona nonāca alkohola varā. Meitene lŗdŗza iestādes atstāt piecus mazāķos brāliŗus un māsiņas viņas gādībā. Galvenā motŗvācija bija: „Es nevēlos, lai mani

Vairāķām ģimēnēm ar trim bērniņiem daŗzādā vecumā katŗai ir savas problēmas, kuŗu dēļ viņi ir pelnŗjusi atbalstu. Vienā bērnu tētiņam ir veselības sareŗģŗjumi, otrā bērnus audzina tikai māmīņa, citā kāds no bērniem ir smagi slims vai invalids.

Jāņa un Inetas Andŗānu ģimēnē ir septiņŗ bērni. Viņŗ dzŗvo Dagdā, lauku tipa viestāva koka mājā ar malkas apkuri, bez labiericŗbām. Ūdens jānes no akas, bet paŗiem totŗes pagalmā ir sava pirtŗņa. Mamma algotu darbu nestrādā, bet tētis ir ņoferis Dagdas autoostā. Diemŗēl tēta alga nespēģ seģt lielās ģimenes vajadzības. Vecāķajai māsiņai Kristŗnei ir tikai 14 gadi, bet jaunāķā Ginta sasniegusi pirmo gadiņŗ.

vada daŗzādās nometnēs. Pēdējos divus gadus ģimene sociāloģos dienestos pēc palīdzības nav vērŗusies un cenŗas iztŗkt paŗu spēķiem. Andŗānu ģimenŗ raksturo augsta atbildības izjŗta, reāla savu iespēģu izvērtēŗšana, labsirdība, darba mŗlestība un draudzība. Palīdzību un atbalstu no Amerikas latvieŗiem viņi vērŗtē ļoti augstu un patiesi priecājas, ka pasaulē ir cilvķi, kas labprāt palīdz pilnŗģi sveŗiem bērniem.

Vēr manu uzmanību saista Gunitas un Vidvuda Āboliņu ģimēnŗe ar seŗu bērnu pulciņu, kuŗā vecāķā meitŗņa Liāna ir deviņus gadus veca, bet jaunāķā - sŗciņā Selva var lepoties ar jaunāķās ņŗ sarŗkojuma vieŗņas godu. Meitenŗei 18. novembrŗ

UĢIS GRĪNBERGS, Goppera fonda valdes un padomes priekŗŗēdis
PĒTERIS AIVARS, Latvieŗu skautu priekŗŗnieķs

Latvijai un latvju jaunatnei

Bijuŗā Latvijas skautu prezidenta ģenerāļa Kārļa Goppera fonds

Ģenerāļa Kārļa Goppera fonda 2014. gada marku zŗmējis Uldis Puriņŗ. ņŗ ir fonda izdotā 50. marka. 2014. gada markas mude ir „Mantojums” - angliŗki *Heritage*. ņo mudi izvēlējāmiŗes, lai atbalstŗtu 11. Lielo nometni, kas 2014. gadā notŗks ņudŗersijā ar nosaukumu „Mantojums”.

Kopŗ 1961. gada ar divu gadu pārtraukumu katŗu gadu novembrŗ tiek izsūtŗtas izdotās piemēņas markas un 2. aprŗli paziņoti balvu ieguvēģŗ par jaunatnei piemērotiem jaundarbiem literāturā, mūzikā, tēlotāģās mākslās un darbiem, kas neatbilst ņim

katēģorijām, tomēr ir nozŗmiģŗ jaunatnes nacionālai audzināŗšanai. Lŗdz ņim apbalvoti vairāķ nekā 110 autori un pieŗķirti pāŗ par 40 Atzinības raksti.

2013. gadā Goppera fonds ASV \$1000,- balvu pieŗķŗra diriģentam Robertam Zuķkam par viņa mūŗa ieguldŗjumu latvieŗu dziesmas populārizēŗšanā un izplatŗšanā latvieŗu tautai kā ārēmēs, tā arī Latvijā. Atzinības rakstus pieŗķŗra vad. Richardam Rollim par viņa ilggadēģo darbu, saglabāģot skautu/gaidu materiālus un veidoģot skautu/gaidu mūģeju Gaŗezerā.

2013. kalendāra gadā Goppera fonds pieŗķŗris lŗdzekļus ņādiem pasāķumiem:

Gaŗezerā vasaras vidusskolai \$2700,-
Gaŗezerā sagatavosanas skolai \$1400,-
Gaŗezerā bērnu nometnei \$600,-
Gaŗezerā biz-biz bērnudāŗzam \$300,-
Kursas vasaras vidusskolai \$1000,-
Saulgrieŗu vasaras vidusskolai Latvijā \$1500,-
Latvijas bērnu nometnēm \$3000,-

Gaidu/skautu mūģejam Ogrē, Latvijā, \$500,-
Okupācijas mūģejam \$2000,-
Ģen. Goppera dzŗmŗšanas vietas uzturēŗšanai Latvijā \$1000,-
6. Lielās nometnes Latvijā atbalstam \$2000,-
Draudzības ziedojums Latvijas Skautu/gaidu fondam \$1000,-
„Lakstŗģalas” projektam \$300,-
Mūģeja nakts (Gaŗezerā) broŗŗurāi \$300,-
Skautu/Gaidu mūģejam Gaŗezerā bilŗu digitalizēŗšanai \$1000,-
ņudŗersijas latvieŗu pamatskolas skaņu sistēmai \$800,-
Kopā \$19 400,-

Goppera fonda padome sirsnŗģŗ pateŗcas visiem, kuŗŗ lŗdz ņim ar saviem ziedojumiem par markām un grāmatām ir darŗjuŗi iespēģamu lŗdzŗiņēģo darbu un ļāvuŗi iecerēt turpmāķo.

Aicinām arī ņogad jŗs Goppera fonda darba talkā. Nosūtām jums vienu loksni marku un lŗdzam ziedojumu.

Lŗdŗzu, ziedojiet, cik varat atļauties vai cik nosaka jŗsu sirdsapziņa. Esiet, lŗdŗzu, devŗģŗ! Ir grŗŗti noraidŗt palīdzības lŗdzēģus, jo katŗam ir savi panāķumi.

Mums jābūt lepnem par savu valodu

Ar Ilzi Grickus sarunājas Ligita Kovtuna

Esmu novērojusi, ka trimdas latviešu organizācijās pēdējā laikā aktīvi darbojas dāmas elegances vecumā. Tu arī. Kā iekļūvi aktīvā organizāciju aprītē?

Es domāju, ka vispār dāmas no vairākiem gaduģājumiem tagad piedalās organizācijās. Lielbritānijā ir divas trimdas organizācijas - Latviešu nacionālā padome Lielbritānijā (LNPL) un Daugavas Vanagu Fonds (DVF). Pirms 20 gadiem vairākums LNPL locekļu bija vīrieši, bet desmit gadus vēlāk jau puse padomes bija sievietes. Šodien vairākums ir sievietes, arī jauniebraucējas. Daugavas Vanagu organizāciju, saprotams, dibināja leģionāri un vadīja vienīgi vīrieši, vanadzēs darbojās lielākoties atsevišķi, tikai sarīkojumos un dažādos citos notikumos nāca palīgā ar „sieviešu” darbiem – gatavot sviestmaizes, kārtot loteriju u.tml.

Vanadzēs bija brīnišķīgas, jo bez viņām nevarēja šādus sarīkojumus izkārtot, bet man šķiet, ka šodienas vanadzēs, īpaši pirmā trimdas paaudze, kuņas piedziņas, izaugušas, ieguvušas augstāko izglītību Lielbritānijā un kurām DVF mērķi vēl ir tuvu pie sirds, vēlas, lai DVF organizācijā tiktu uzklautas arī viņu balsis. Pēdējā laikā DVF biedru skaits manāmi sarūk, dažām nodaļām pat priekšsēde ir vanadze, vairākām nodaļām pilnsapulces delegātes ir vanadzēs, un dažas vanadzēs, ieskaitot mani, ir ievēlētas DVF valdē.

Tolaik, kad vēl strādāju, es nevarēju uzņemties nekādus pienākumus latviešu sabiedrībā, jo man bieži bija jābrauc uz ārzemēm, un es arī strādāju garas stundas. Kad nolēmu pensionēties, mans vīrs mazliet satraucās, vai man nebūšot gaļlaicīgi, ko es darišot. Viņš laikam nevarēja iedomāties, ka es visu dienu tīrīšu māju vai ņemšos pa dārzu! Nejausi gadījās satikt vecu draugu, kas vairākus gadus darbojās LNPL. Viņš pierunāja mani kandidēt LNPL vēlēšanās, kas notika jau pēc mēneša. Mani tani brīdī neievēlēja, bet es sāku iesaistīties padomes darbā un divus gadus vēlāk jau biju prezidijā. Ilgus gadus esmu bijusi DVF Korbijas nodaļas biedre un tagad dzīvoju netālu no šīs pilsētas. Iznāca tā, ka no amata aizgāja nodaļas sekretāre un mani ievēlēja viņas vietā nodaļas valdē. Nodaļas priekšsēdis izvirzīja mani par DVF Korbijas nodaļas delegāti,

Ilze Grickus

un gadu vēlāk mani ievēlēja DVF valdē. Pirms gada tiku ievēlēta viesnīcas “Radi un Draugi” valdē. Darītāju diemžēl kļūst mazāk, un tiem tad nu pašiem jāuzņemas vairāk. Pašreiz man gan nav par ko sūdzēties!

Kas tevi visvairāk saista šai sabiedriskajā darbā, un ko vēlies mainīt?

Pēdējos gados LNPL ir spējusi iesaistīt vairākas biedrības, ko izveidojuši jauniebraucēji, un koordinēt darbību un saistības skolīnās. Tas ir ļoti svarīgs un vērtīgs darbs, kas turpinās un paplašinās un ir nonācis labās rokās. Es visam sekoju, jo esmu padomē un arī Izglītības fonda pilnvarotā, bet man padomē nav vairs tik aktīva loma kā agrāk. Kaut kas bija jāsamazina. Visgrūtākais darbs pašreiz – tas, kuŗš mani ar manu biznesa pieredzi visvairāk stimulē, - ir Anglijas Daugavas Vanagu Fondā, kam pieder trīs īpašumi. Lai šos īpašumus iegādātos, manu vecāku paaudze cītīgi darbojusies, un viņi bija ļoti lepmi par panākumiem, jo tas veicināja arī DVF mērķus. Mans tēvs bija leģionārs un ļoti lojāls DVF organizācijai. Es nezināju, ko sagaidīt, kad sāku strādāt sabiedriskajos darbos, bet tagad man ir skaidrs, ka mums

apkopti. Lielveikali un galerijas izkaisītas pa visiem stūriem, kur tik kāds lielāks zemes gabals. Staigājot pa Vecrīgas ielām, kur vēl nesen bija patikama kafējnīca vai restorāns, tie ir pazuduši un vietā radušies citi. Bieži mainās - žēl! Cilvēki gan tikpat kā nesmaidā ne veikalos, ne kafējnīcās, ne restorānos, bet tas taču neko nemaksā!

Es neesmu ne par ko sarūgtināta, tomēr ļoti sāp valodas jautājums – veikalos joprojām šad tad mani uzrunā krieviski. Kāpēc? Un pārdevēja turklāt skaišas, ka es viņu nesaprotu. Latvijas latvieši automatiski pāriet uz krievu valodu, ja viņus vietējie krievi uzrunā savā valodā. Nupat es lasīju, ka tikai apmēram 3% iedzīvotāju, kam mājas valoda ir krievu valoda, nesaprot un nerunā latviski. Protams, Latvijai ir jāstrādā ar daudzām valstīm, ieskaitot Krieviju, un krievu valoda, tāpat kā angļu un vācu valoda, ir nepieciešama daudzos darbos, tikai jāpiebilst, ka ne visos! Viesnīcā, piemēram, mēs nevarām iztikt, ja mūsu recepcijas darbinieki nerunā vismaz krievu un angļu valodā. Bet mums jābūt lepnem par savu valodu – 2012. gada referendums pierādīja, ka mēs varam būt lepmi, ka mēs spējam aizstāvēt savu valodu, bet ikdienišķos darījumos tas diemžēl neizpaužas.

Mani iepriecina tas, ka Latvija atkal ir atzīta Eiropas valsts un ka tai ir sava vieta pasaules forumā. Es priecājos par to, ka Anglijā man reti jautā, kur tāda Latvija ir, kas tā ir. Es priecājos par to, ka manas angļu draudzenes tagad var manu tēvzemi apciemot, ka viņas labāk saprot, kādus apstākļus mani vecāki pārdzīvojuši, pirms nonāca Lielbritānijā, un es priecājos par to, ka viņas ir sajūminātas par mūsu skaisto Rīgu.

Kādu redzi ārzemju latviešu organizāciju nākotni? Tava vīzija?

Tas ir ļoti grūts jautājums, jo tai paaudzei, kas pēdējos 5 – 10 gados iebraukusi Lielbritānijā, ir citas sāpes, citi uzskati un citi mērķi nekā pečkaŗa iebraucēju pēctečiem. Mums jācenšas vieniem otru saprast un meklēt, kā varam sadarboties, kā varam vieni otriem palīdzēt, sniegt atbalstu un kādi ir mūsu kopīgie mērķi. Daudz vieglāk ir kritizēt un uzgriezt muguru. Koŗos un deju kopās var daudz vieglāk iesaistīt visus, jo tās ir

mums ierastās tradīcijas, kas vieno mūs ar Dziesmu un Deju svētkiem, bet biedrībai, tāpat kā DVF, būs jāpadomā, kā tā varētu piemēroties mūsdienai apstākļiem, kad tā sauktie vecie trimdinieki izmirst, jauni dalībnieki kļāt nenāk un biedru skaits sarūk. LNPL nav biedrība, tā ir trimdinieku organizācija, tai vēl daudz jāstrādā, lai pārliecinātu jauniebraucējus, ka spēj piesaistīt daudz vairāk latviešu Lielbritānijā. Pēdējos gados daudz ir paveikts ar Izglītības nozares darbību un ar tās priekšsēdes dalību vairākos starptautiskos forumos.

Pastāsti, lūdzu, par sevi - savu izglītību, interešu loku, dzīves uzskatiem utt.!

Par mani? Esmu dzimusi Anglijā, uzaugusi Korbijā, samērā mazā pilsētā, toties ar ļoti aktīvu latviešu sabiedrību, - DVF nodaļa, luterāņu baznīca, sestdienas latviešu skola, Zuikas Vīru koris, deju kopa “Pērkonītis”, daiļamatnieku un teātra kopa. Man šķiet, ka mums, jauniešiem, bija ļoti jauka dzīve. Aizbraucu uz Londonu, kur augstskolā mācījos valodas. Pēc mācību pabeigšanas vairākus gadus nodzīvoju DVF Londonas namā – tanī laikā tas Korbijas jauniešiem bija tāds kā pieturas punkts! Tur arī satiku savu nākamo vīru Norbertu. Biroja darbi bija dažādi, daudzus gadus saistīti ar izglītošanos mārketinga un iepircēja profesijā. Tiku iecelta firmas valdē par izglītības direktori ar atbildību pārstāvēt firmu starptautiskos forumos. Tā mums laimējās apciemot ļoti daudz valstu, tuvu un tālu.

Tagad dzīvojam Anglijas vidienē, mazā pilsētiņā kopā ar trim kaķīšiem – pieklidējiem. Savā ziņā manā interešu lokā pašlaik ir latviešu sabiedriskie darbi, jo tos es uzņemos brīvprātīgi, un man ļoti patīk viss, ko es daru. Domāju tā: ja tu, cilvēks, iesaisties sabiedriskā darbībā, tev ir jāstrādā un tu nevari baidīties no atbildības, - nepietiek šad un tad parādīties kādā sēdē un kritizēt to, ko centušies izdarīt citi. Esmu arī liela lasītāja, lielākoties angļu valodā. Nekur nebraucu bez grāmatas, tāpēc esmu iegādājusies planšetdatoru, kuŗā var lejupielādēt simtiem grāmatu. Mājās ņemu no bibliotēkas. Paldies tev, Ligita, par dāvinājumu, - nu man atkal ir kāda grāmata latviešu valodā.

MUMS RAKSTA

Cik vērtā ir cilvēka dzīvība?

...? Eiro pabalsts un sāpju nauda ģimenei par nosista cilvēka dzīvi Latvijā, piemēram, bojā gājušai jaunai bērna mātei?

640 000 ASV dolaru sāpju nauda par to, ka uz bīksēm uzlieta kafija!

4 100 000 ASV dolaru sāpju nauda studentam par to, ka tas četras dienas aizmirst cietumā!

Kārtējo reizi būs interesanti uzzināt, vai visiem šiem Zolitūdes traģēdijā Rīgā iesaistīta-

jiem ir bijis pietiekami augsts apdrošināšanas segums, piemēram, civiltiesiskās apdrošināšanas segums. Latvijā valda uzskats, ka ar 10 000 latiem pietiek...

Tikpat interesanti būs redzēt, cik vērtā ir cilvēka dzīve Latvijā, pārreķinot to skaidrā naudā. Vai atkal būs tā, ka tos tur bīklos austrumniekus varēs slaukt un slepkavot bez tiesiskām konsekvencēm.

ASV viena cilvēka dzīve naudā maksā, sākot vismaz ar 2 miljoniem dolaru, piemēram, katram no to cilvēku piederīgajiem, kuŗi gāja bojā 9/11, izmaksāja tik lielu naudas summu. Latvijā apdrošinātāji varbūt segs 1000 latu, varbūt tikai zārka naudu.

Ar architektūras prēmiju apbalvotās bodes drupās bojā gājuši 54 cilvēki.

Baiba Lapiņa-Strunskā

Par to pieminēkli

Uzvaras pieminēkļa nojaukšana Rīgā šķiet ļoti veselīgs ierosinājums, bet kā pārliecināt krievisko Rīgas majoritāti? Viņi turas pie uzskata, ka tas simbolizē uzvaru pār fašistisko Vāciju.

Viņi savā argumentācijā piemirst, ka no 1939. gada 23. augusta līdz 1941. gada 22. jūnijam Padsavienība bija šīs Vācijas ciešs sabiedrotāis un kollaborants, kas kopīgi sakāva Poliju, par ko krievu puse vēl nav saukta pie atbildības.

Fašistiskās Vācijas sabiedrotā - PSRS tajā pašā laikā okupēja visas trīs Baltijas valstis 1940. gadā no 15. līdz 17. jūnijam. Šis varas akts vēl gaida izskaidrojumu.

Padomju terrors pēc Vācijas sakāves 1945. gada 9. maijā atgriezās no jauna ar vēl plašāku vērienu. Ja nu šī monstra nojaukšana tomēr nesekmētos, par kompromisu tā vārdu varētu nedaudz saīsināt par VARAS pieminēkli.

I.K.P.

SOLVITA SEKSTE, JĀNIS ATIS KRŪMIŅŠ

Pirms 94 gadiem Rīga tika atbrīvota no bermontiešiem un piepildījās Andreja Pumpura pareģojums par Lāčplēša uzvaru pār Melno bruņinieku. Latvijas augstākais apbalvojums - Lāčplēša Kara ordenis tika piešķirts vīriem, kas nosargāja Latvijas valsti. Par kaujām ar bermontiešiem daudz uzrakstīts, mazāk zināmi atsevišķu Brīvības cīņāju vārdi un viņu nopelni. Arī viņu vēlākais traģiskais liktenis. Mūsu svēts pienākums ir pieminēt bojā gājušos Lāčplēšus, kuŗi nenolika savu galvu uz ežiņas, sargājot savu tēvu zemi, bet gāja bojā divdesmit gadus vēlāk no okupantu rokas. Latvijas vadošie virsnieki bija vieni no pirmajiem, kuŗi tika sistematiski iznīcināti Baigajā gadā.

Tagad varam apstaigāt atjaunotās cīņu piemiņas vietas Pārdaugavā. Bumbu kalniņā 1919. gada 1. novembrī Krišjānis Berķis, toreizējais pulkvedis, vēlāk ģenerālis, deva pavēli sākt Rīgas atbrīvošanu. Cīņās ar bermontiešiem viņš pats vadīja savu Latgales divīziju, bez sevišķiem zaudējumiem ieņēma Bolderāju un Daugavgrīvas cietoksni, tādējādi dodot ienaidniekam nozīmīgāko triecienu. Brīvības cīņu varonis, viens no nedaudzajiem visu triju šķiŗu Lāčplēša ordeņa kavalieriem un Latvijas brīvvalsts pēdējais kara ministrs Krišjānis Berķis, Baigajā gadā apcietināts, nomira cietumā 1942. gada vasarā. Krišjāņa Berķa vārds Latvijas vēsturē ir pelnījis lielāku vērtību; viņa nopelni šodien vēl

Lāpu gājiens sasniedz Brīvības pieminekli

nav pilnīgi apzināti. Neatkarīgās Latvijas galvaspilsētā viņa piemiņas vietas nav, un Berķa vārdā nav nosaukta neviena iela, ne laukums. Ir bēdīgi un nožēlojami, ka pilsētas vidū stāv tikai no krievu impērijas mantotais ģenerālis Barklajs de Tolli.

Brāļu kapos pie Brīvības cīņājiem Krišjāņa Berķa vārds mūsu neatkarīgajā valstī ir atrodams tikai nepilnu gadu. Nozīmīgi mūsu tautai ir arī citu izcilu ģenerāļu un Lāčplēša Kara ordeņa kavalieru vārdi: Arturs Dannenbergs, kas personiski vadīja cīņas pret Bermontu Daugavmalā; Andrejs Krustiņš, apbalvots par cīņām Torņakalnā; Mārtiņš Hartmanis, apbalvots par cīņām pie Juglas tilta; Hermanis Buks, Latvijas

jaunākais ģenerālis, apbalvots par cīņām Bolderājā; Jānis Liepiņš; Hugo Rozenšteins; Vilis Spandegs, - viņi visi tika apcietināti un nošauti. Fricis Virsaitis, apbalvots par cīņām Pārdaugavā, un Jānis Ezeriņš gāja bojā ieslodzījumā, nometnē. No izsūtījuma viens no nedaudzajiem atgriezies, Latvijā nomira visu triju šķiŗu Lāčplēša ordeņa kavalieris ģenerālis Jānis Balodis. Latvijas Bruņotie spēki zaudēja ļoti daudz virsnieku, starp tiem bija 24 ģenerāļi un viens admirālis. Daudzi Lāčplēši tika izsūtīti, nošauti vai nomira ieslodzījumā. Viņu kapi ir nezināmi, un varoņu vārdi nekur nav ierakstīti.

Baigo gadu pārdzīvojušie Lāčplēši cīņās atkal - šoreiz pret sarkanajām briesmām. Lestenes

kaŗavīru Brāļu kapos tiek godināti 29 Lāčplēši, kas krituši, sargājot Latviju. Pulkvedis Kārlis Aperāts, apbalvots ar LKO par cīņām pret lieliniekiem Latgalē 1920. gadā, krita, otru reizi aizsargājot Latvijas austrumu robežu no komunistiem ceturtdaļgad-simtu vēlāk. Viņš ir vienīgais Lāčplēsis, kas saņēmis vācu augstāko apbalvojumu - Bruņinieka krustu. Toreizējos sabiedrotos - vācu okupantus neviens nevarēja izvēlēties.

Ģenerālis Jānis Kurelis un kapteinis Kristaps Upelnieks bija pirmajā un vienīgajā vienībā, kuŗas kaŗavīri gāja kaujā pret abām okupācijas armijām. Kapteini Upelnieku vācieši notiesāja uz nāvi un nošāva 1944. gada novembrī.

Lāčplēši Antons Geduŗš, Jānis Ozoliņš un Eduards Sebris krita pēc kara cīņās ar čekistiem.

Jāpiemin arī igauņu ģenerālis Johans Laidoners, ko Latvijas valsts apbalvoja ar trijiem Lāčplēša ordeņiem. Izsūtīts uz Krieviju, Laidoners nomira Vladimiras cietumā 1953. gadā. Ģenerālis Nikolajs Rēks, apbalvots ar diviem Lāčplēša ordeņiem, tika nošauts.

Paturēsim varoņu vārdus atmiņā un leposimies ar tiem. Mēs pateicamies viņiem par izcīnīto un nosargāto Latvijas valsti. Lai godinātu kaŗavīru piemiņu, katru gadu Lāčplēša dienā tiek rīkots Uguns rituāls. Uguns - dzīvības simbols - kaŗavīru piemiņai tiek iedegta Rīgas Brāļu kapos. Lāčplēša dienā pie Svētās uguns aizdegto lāpu gājiens dodas cauri Rīgai.

Lāpu gājienam apstājoties pie Brīvības pieminekļa, šogad tika sarīkots Svētbrīdis, lai pieminētu Brīvības cīņājus un noliktu vainagu. Dziesmās tika ieskandināts kaŗavīru varoņgars. Lāpu gājiens beidzās Strēlnieku laukumā pie Okupācijas muŗeja. Ar dziesmām tika pieminēti cīņāji, uzrunas teica Daugavas Vanagu Centrālās valdes Pārstāvības Latvijā vadītāja Solvita Sekste un Daugavas Vanagu Kanadas priekšnieks Juris Eglītis.

Pirmo reizi notika Daudzinājums Brīvībai. Brīvība ir neatkarīgas valsts pamatnosacījums, un mūsu pienākums ir rūpēties par brīvības nosargāšanu. Daudzinājuma būtība ir rituāls, kuŗā tiek stiprināta cilvēku griba būt modriem par savu zemi, par savu tautu, par savu ģimeni. Rūpēties par latviešu tautas kopības saglabāšanu un būt īstiem savas zemes patriotiem.

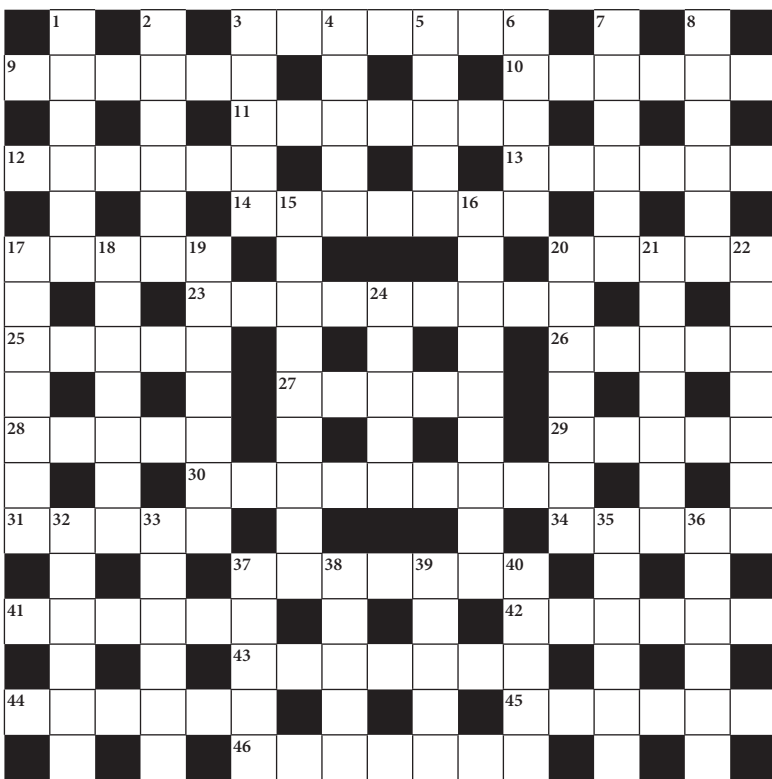
Beidzoties daudzinājumam, ar lāpām tika aizdegts uguns plostis, un to palaida likteņupē Daugavā pie tiem Brīvības cīņājiem un latviešu kaŗavīriem, kuŗu kapu vietas mums nav zināmas.

Apmeklētāji tika cienāti ar Daugavas Vanagu sarūpēto tēju.

Nobeigumā pie ugunsкура nejausi noklausīta saruna krievu valodā. Jauns puisis pa tālruni stāsta, ka atnācis krastmalā un svin svētkus. Kad droši vien tiek jautāts, kas tie par svētkiem, puisis priecīgi stāsta: nu tie, kad mūsējie sasita jūsejos. Mūsu bija maz, bet ar gudru komandieri un jūsu - daudz. Mēs uzvarējām.

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 3. Novada centrs Latvijā. 9. No rupja maluma kviešu vai miežu miltiem cepta maize. 10. Satrupējusi koksne. 11. Apdzīvota vieta Aizputes novadā. 12. Celtais sānu daļa. 13. Ūdensrozu dzimtas augs. 14. Kīlnieks, kas tika dots, lai nodrošinātu kāda līguma izpildi (senajā Krievzemē un dažās austrumzemēs). 17. Žurnāls Latvijā. 20. Svinīgs sarīkojums ar lūgtiem viesiem. 23. Ierīce smagu priekšmetu mešanai (senajiem grieķiem un romiešiem). 25. Kalnu masīvs Viduseiropā. 26.

Zinātnes darbinieka pakāpe. 27. Sabiedrības organizācijas forma pirmatnējās kopienas iekārtā. 28. Īpaša prece, kuŗai ir vispārēja ekvivalenta nozīme. 29. Lētticīgi. 30. Pilsēta Kazachstānā. 31. Speciāli izbūvēts celiņš ātrumsacīkstēm. 34. Saslietu labības kūļu kopas. 37. Tbilisi agrākais nosaukums. 41. Lielu vērsu dzimtas dzīvnieki. 42. Apdzīvota vieta Limbažu novadā. 43. Organisma diglis. 44. Mitrās. 45. Graudzāļu dzimtas labības augs. 46. Katoļu klosteris ar tam piederošajiem īpašumiem.

Stateniski. 1. Piekļājīga, labvēlīga. 2. Sabrukt. 3. Poļu aktrise (dz. 1941). 4. Pilsēta Krimas pussalā. 5. Mūzjaŗš arāliju dzimtas krūms. 6. Latviešu rakstnieks, literātūrvēsturnieks (1901-1942). 7. Bikla, nedroŗa. 8. Neizpaust, neizteikt. 15. Transportlidzekļi. 16. Amulets. 17. Sautēt. 18. Apdzīvota vieta Amatas novadā. 19. Īss dunčveida zobens. 20. Burves. 21. Astronomijas aizbildne sengrieķu mitoloģijā. 22. Vāveŗu dzimtas grauzēji. 24. Zviedrijas premjermministrs (nogalināts atentātā 1986.g.). 32. Latviešu rakstnieks un sabiedriskais darbinieks (1865-1929). 33. Apģērba gabals. 35. Pūŗamie mūzikas instrumenti. 36. T. Heijerdāla kuŗģis. 37. Valsts iestāde. 38. Papirmasa, ko lieto, piem., par ādas aizstājēju. 39. Bridējputni, ko senie ēģiptieŗi uzskatīja par svētiem. 40. Sievietes vārds (jūn.).

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 44) atrisinājums

Līmeniski. 1. Neveikls. 5. Saraksts. 9. Kancis. 10. Tīrāde. 11. Intriga. 12. Skart. 14. Anita. 15. Maska. 19. Tamborēt. 20. Tadeņava. 21. Palienēt. 23. Attīstīt. 25. Sērsts. 27. Treks. 28. Pelve. 32. Alianse. 33. Krekls. 34. Luters. 35. Sasteigt. 36. Skatiens.

Stateniski. 1. Noklusēt. 2. Vīnoga. 3. Kāsis. 4. Sastingt. 5. Sacietēt. 6. Rotas. 7. Stāvus. 8. Slepķava. 13. Robains. 16. Akniste. 17. Arona. 18. Edīte. 21. Pusnakts. 22. Turpināt. 23. Alksnājs. 24. Tiesisks. 26. Rudens. 29. Lācene. 30. Naski. 31. Delna.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Daugavpili 17. novembrī Latvijas valsts 95. dzimšanas dienai veltītajā svinīgajā sēdē Latgales plānošanas reģiona (LPR) augstāko apbalvojumu - Atzinības rakstu pasniedza Latvijas Republikas Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram Edmundam Sprūdžam un Latvijas Republikas 11. Saeimas deputātam Jānim Klauŗam - par ieguldījumu reģiona izaugsmes veicināšanā.

Barikāŗu piemiņas zīmes valde aicina pieteikt 1991. gada barikāŗu dalībniekus Pateicības raksta saņemšanai. Pateicība pienākas personām, kas barikāŗu laikā parādīja droŗsirdību, ieguldīja lielas pūles organizatoriskajā un apģādes darbā, kā arī materiāli atbalstīja neatkarības aizstāvjus. Ar 1991. gada barikāŗu dalībnieka piemiņas zīmēm līdz šim apbalvoti vairāk nekā 30 000 neatkarības aizstāvjus.

Salaspili Latvijas 95. dzimšanas dienas svinības 16. novembrī sāķās ar lāpu skrējienu no trīs novada vietām līdz jaunuzceltajai Sporta hallei, virs kuŗas iededza galveno lāpu. Halles būvniecībā ieguldīti 3,1 miljons latu. Ietaupītos 28 000 latus izlietoja Sporta halles iekārtošanai un aprikojuma iegādei.

Daugavpils sadraudzības pilsētā Vitebskā (Baltkrievijā) novembrā svētku laikā notika tradicionālās „Latvijas dienas”, kuŗās piedalījās Daugavpils domes delegācija un mākslinieki, kas sniedza koncertu. Tika parakstīts līgums par sadarbību starp Daugavpils Marka Rotko mākslas centru un Vitebskas Marka Œagala muŗeju.

Latvijas Sarkanā Krusta (LSK) Jēkabpils komiteja par godu LSK 95. dzimšanas dienai 20. novembrī atklāja Veselības istabu. Œeit iedzīvotāji varēs izmēŗit asinsspiedienu, cukura līmeni asinīs un saņemt konsultācijas veselības jautājumos. **No 22. līdz 29. novembrim**, Eiropas HIV testēšanas nedēļā, katru darba dienu varēs bez maksas veikt HIV testu. Œeit notiek arī pārtikas paku izsniegšana mazturīgajiem un tehnisko palīgīdzekļu noma.

Latgales Kultūrvēstures muŗejā Rēzeknē 15. novembrī 18. reizi atklāja tradicionālo Latgales mākslinieku darbu izstādi „Rudens 2013”. Piedalās 69 Latgales profesionālie, aktīvi strādājoŗie un Latvijas Mākslas akadēmijā studējoŗie jaunie mākslinieki ar 90 mākslas darbiem. Pārstāvēti daŗādi mākslas Œanri.

Rēzeknē 2016. gada vasarā notiks Eiropas tautu festivāls. Tā nolemts Vācijas pilsētā Badzēģeģbergā, kur novembrī notika festivāla rīkotāŗvalstu tikšanās. Aptuveni tūkstotis dalībnieku no daŗādām Eiropas valstīm snieģs koncertus un sacentīsies mākslas, sporta, kulināŗijas u.c. konkursos. Pirmo reizi Eiropas tautu festivāls Rēzeknē norisināģās 2008. gadā. Pilsētā Latgales sirdi tas atkal atģriezģisies 2016. gadā.

Īsģiņas sagatavģjusi VALĪJA BERKINA

Cienījamie BL lasītāji!

Mūsu avīzes pastāvēšanas nolūkā esam spiesti nedaudz - par 5% - palielināt BL abonementa maksu. Lūdzam Jūs būt saprotošiem un atsaucīgiem!

Maksa par BL abonementu no 2014. gada 1. janvāra

LIELBRITANIJĀ

6 mēnešiem GBP 67 jeb 80 eiro
12 mēnešiem GBP 128 jeb 149 eiro

ZVIEDRIJĀ

6 mēnešiem SEK 700 jeb 80 eiro
12 mēnešiem SEK 1300 jeb 149 eiro

VĀCIJĀ UN CITĀS EIROPAS VALSTĪS

6 mēnešiem 80 eiro
12 mēnešiem 149 eiro

LATVIJĀ

6 mēnešiem 28 eiro
12 mēnešiem 49 eiro

Maksājot par Latvijas abonementu - 49 eiro
Maksājot ar čeku - plūs 15 eiro bankas komisija

Strādāsim kopā!

„Brīvās Latvijas” izdevēju kopa atskatās uz paveikto un aicina jūs uz sarunu

Laikraksta *Brīvā Latvija* gads-kārtējā sēde šogad 26. oktobrī sākās ar diviem patīkamiem jaunumiem, ko varēja aplūkot Rīgas redakcijas telpās. Pirmais – administrācijas telpas sienu nu rotā redaktoru portretu galerija, sākot ar *Londonas Avīzes* redaktoru Oļģertu Rozīti, līdz Oļģertam Mierīgam laikraksta *Brīvā Latvija* šefa postenī. (Atgādināsim, ka *BL* radusies, apvienojoties *Londonas Avīzei* ar Vācijā iznākošo *Latvija*).

jas autore ir Marita Grunts, Anglijas vanadžu priekšiece. Viņa arī sarūpēja faktoloģisko informāciju. Paldies Maritai! Ar foto materiāliem palīdzēja Misiņa bibliotēka.

Latvijas abonenti *BL* saņem ik piektdienu savās pastkastītēs, bet citās zemēs – sestdienā vai nākamās nedēļas pirmdienā atkarībā no tā, kā strādā katras zemes pasts. *BL* 220 eksemplāri nonāk Latvijas bibliotēkās, 41 brīveksemp-

svētki. Kalendārs izdots ar domu finansiāli atbalstīt *BL*, proti, pērkot šo kalendāru, jūs ieguldāt naudu avīzes izdošanai. Maksājumus, kas saistīti ar kalendāra izdošanu, sedza Daugavas Vanagu fonda Anglijā viesnīca „Radi un Draugi”, kuŗa savukārt 2000 kalendārus dāvina leģionāriem. Paldies „Radiem un Draugiem”! Aicinām jūs, cienījamie lasītāji, būt atsaucīgiem un iegādāties savai un savu draugu, radu iepriecināšanai tieši šo kalendāru. Dāviniet to arī saviem citzemju draugiem, – Dziesmu svētki taču ir vērti, lai mēs ar tiem lepotos!

Droši vien esat pamanījuši, ka mainījies *BL* vizuālais tēls, ka no-

zīmīgākie raksti un intervijas ieceļojušas timeklī? Tūlīt pēc sēdes esam sākuši mārketinga kampaņu, lai paaugstinātu *BL* pazīstamību kā Latvijā, tā citur pasaulē, kur mīt mūsu pašreizējie un nākamie lasītāji. Tāpēc būsim ļoti pateicīgi par jūsu ierosinājumiem! Lūdzu, atrodiet laiku atbildēt mums uz dažiem jautājumiem! Atbildes sūtiet redakcijai – Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, vai ar faksu - + 371 67326784, vai e-pastā – redakcija@brivalatvija.lv. Esam sarūpējuši arī balvas – skaitas un vērtīgas grāmatas, ko saņemsit pa pastu – ja būsiet pirmais, desmitais, divdesmitais, piecdesmitais... atsaucīgais lasītājs!

APTAUJA

- Kopš kuŗa laika lasāt *Brīvo Latviju*? _____
- Kādi raksti Jūs saista visvairāk? **Politika, intervijas, kultūra, sarikojumi, māksla (pasvītrojiet) citi** _____
- Vai abonējat drukāto avīzi? (*apvelciet aplīti*) **Jā** **Nē**
- Vai abonējat digitālo avīzi? **Jā** **Nē**
- Vai lasāt citas avīzes? Kādas? _____
- Vai Jūs vēlaties saņemt mūsu avīzi tādu, kāda tā ir? **Jā** **Nē**
- Vai domājat, ka pārmaiņas ir nepieciešamas? Jūsu ieteikumi pārmaiņām _____
- Vai jums patīk nosaukums *Brīvā Latvija*? **Jā** **Nē**
- Vai saturā vajadzētu vairāk atspoguļot notikumus Latvijā? **Jā** **Nē**
- Vai šo avīzi lasa Jūsu bērni vai mazbērni? **Jā** **Nē**
- Ja jā, kas viņiem šajā avīzē patīk? _____
- Ja nē, kas viņiem šajā avīzē nepatīk? _____
- Jūsu vecums, nodarbošanās _____
- Adrese, pēc kuŗas nosūtīt balvu _____

Iepriekš pateicamies!
Jūsu *Brīvā Latvija*

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā
Cena - Ls 0,80 (1,15 eiro)
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:
- LS 0,40 (0,60 eiro) par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS:
- LS 35,- (50 eiro)

Pasta adrese:

Ausekļa iela 14 - 2

Rīga, LV - 1010

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,

iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna

Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2,

Rīga, LV-1010 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk.: 9-13)

Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,

Tālrunis: +371 67326784.

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis “Straumēni”,

Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss

01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus,

izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā:

Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.

Tālr. 01162431322, fakss 01162433312.

e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar

2014. gada 1. janvāri:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 67 jeb 80 eiro; 12

mēnešiem GBP 128 jeb 149 eiro. Samaksu ar čeku,

PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta

administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā

Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada

abonementu 49 eiro

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 700 jeb 80 eiro; 12 mē-

neši SEK 1300 jeb 149 eiro. NAŪDAS PĀRVEDU-

MI: LETTERNAS RIKSPÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ

LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111

24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr. : +46

8214425. Administrācija: Vija Freimane, e-pasts:

freimanis@yahoo.se, tālr. +46 8808815

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 149 eiro;

6 mēn. – 80 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft,

Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank

Hamburg, BLZ 200 100 20, konts 271 751 204.

Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra,

Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004

2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija

Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deut-

schland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden,

tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 80 eiro;

12 mēnešiem 149 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku

uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem

USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20 (28 eiro), 12 mē-

nešiem Ls 34 (49 eiro).

Digitālā avīze - 49 eiro 12 mēnešiem

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi

maksā GBP 3 par 10 mm augstu viensējīgā platu-

mā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x

7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 500.

Komerālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, inīcijām vai segvārdu parak-

stītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī

redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem

nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publi-

kācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper

published by the Latvian Publishers Association,

Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.

Iespiests: SIA EVEKO, Rīgā

Te nu viņi visi ir –

Oļģerts Rozītis (1912-1984)

Jānis Andrupis (1914-1994)

Pēteris Aigars (1904-1971)

Pēteris Prieditis (1896-1974)

Freds Launags (1986-1991),

Juris Sinka (1991-1993).

Oļģerts Mierīgs (1994-2001) -

vīri, kuŗi veidoja Eiropas latvie-

šu laikrakstu, kas vēl šodien ir aktu-

āls ne vien Eiropas mītnes zemēs,

– to lasa arī Austrālijā, ASV

un Kanadā. Portretu galerijas ide-

lāru saņem leģionāri, 35 – Dau-

gavas Vanagu nodaļas Latvijā, un

to financē BLIK. Redakcija sa-

ņem pateicības un uzslavas, taču...

BL izdošanas budžets nākamgad

būs par *knapu* šādai labdarībai. Ja

vien talkā nenāks atsaucīgi trimdas

tautieši ar saviem ziedojumiem un

abonementu dāvinājumiem.

Otrs jaunums – nācis klajā pa-

šiem savs kalendārs – krāsainās,

skaidrās fotoatmiņās ietērpti aiz-

vadītās vasaras Dziesmu un Deju

BRĪVĀ LATVIJA

APVIENOTĀ LONDONAS AVĪZE UN LATVIJA

ESAM PIEEJAMI GAN DRUKĀTĀ,
GAN DIGITĀLĀ VERSIJĀ

DIGITĀLĀS VERSIJAS GADA ABONEMENTA MAKSA - 49 EIRO

Ja vēlaties saņemt jaunākās ziņas, lūdzu,
sūtiet vārdu un uzvārdu uz
info@brivalatvija.lv

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

Ziemsvētku ieskaņas koncerts "Baltā Jasmīna stāsts no mājām" St. Peters centrā, Church Side, Mansfield, NG18 1AP, **8. decembrī** plkst. 16. Soliste Indra Lintiņa-Lucka un Mansfieldas, koris "Novadi". Ieejas £3. Bērniem viena mārciņa.

Ziemsvētku ieskaņas vakars DVF Bradfordas biedriem un viesiem sestdien, **7. decembrī**, plkst. 18 – koncerts "BALTĀ JASMĪNA STĀSTS NO MĀJĀM", vakariņas un balle: dziedātāja Indra Lintiņa, pianiste Sandra Lūķe, vijolnieks Reinis Galenieks.

Vakara ieejas maksa £ 10.00. Jāpiesakās līdz 30. novembrim, tālr.: 07985 709 913 (Vineta), tālr.: 07710 743 982 (Māris). Bradfordas kluba bārā atvēršanas laiks. VIETU SKAITS IEROBEŽOTS.

Halifaksā, 8 Lord Str., HX1 5AE, DVF namā, svētdien, **15. decembrī**, plkst. 14 Ziemsvētku eglīte ar svētbrīdi, loteriju un kafijas galdu Dāvgavas Vanagu un Vanadžu izkārtotajā. Visi mīļi aicināti.

DVF Londonas nodaļas vandažu kopa aicina uz Ziemsvētku tirdziņu sestdien, **7. decembrī**, DVF namā, 72 Queensborough Terrace, London W2, no plkst. 11 līdz 16. Pārdošanā būs mantas plašā izvēlē, kafijas galds un loterija. Klubs būs atvērts no plkst. 11. Mājas saimniece gatavos pusdienās skābus kāpostus ar desiņām. Visi būs sirsnīgi gaidīti.

DIEVKALPOJUMI

Svonsijā, St. Barnabas Church, Hawthorne Ave, Uplands, Swansea SA2 0LP, svētdien, **1. decembrī** plkst. 15 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma sadraudzība.

LĪDSAS DRAUDZE, māc. G. Putce **Lidsā**, 9 Alma Rd., LS6 2AH, Sv. Lūkas baznīcā, otrdien, **24. decembrī**, plkst. 14 Ziemsvētku vakara dievkalpojums.

MANČESTERAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Mančesterā, Stretford, M32 8FE, Martin-Luther-Kirche, 9 Park Road, svētdien, **8. decembrī**, plkst. 13.30 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu un kristībām.

Voringtonā, WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church, svētdien, **15. decembrī**, plkst. 20 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu un kristībām.

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māc. G. Putce **Bradfordā**, 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, Vācu baznīcā, otrdien, **24. decembrī**, plkst. 16 Ziemsvētku vakara dievkalpojums.

Gernsijā, The Town Church, St. Peter Port, GY1 1BZ, sestdien, **21. decembrī** plkst. 17 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Lesterā, Igaunņu namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS, sestdien, **7. decembrī**, plkst. 14 Adventa dievkalpojums, otrdien, **24. decembrī**, plkst. 16 Ziemsvētku dievkalpojums.

„Mūsmājās”, Priory Hill, Wolston, Coventry, CV8 3ZF, ceturtdien, **26. decembrī**, plkst. 12 Ziemsvētku dievkalpojums ar dievgaldu (apvienots ar Birminghamas kopu).

A USTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Mansfildā, St. Peter's and St. Paul's Church, Mansfield, NG18 1AP, sest-

dien, **7. decembrī**, plkst. 11 Adventa dievkalpojums.

Piterborovā, St. Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN, sestdien, **14. decembrī**, plkst. 16 Adventa dievkalpojums.

Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, **15. decembrī**, plkst. 12 Adventa dievkalpojums. Ukrainu namā, 27 Charwood Street, Derby, DE1 2GU, sestdien, **21. decembrī**, plkst. 15 Ziemsvētku eglītes vakars draudzes bērniem.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, **22. decembrī**, plkst. 15.00 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc tam Ziemsvētku eglītes vakars.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Bekhofas latv. baznīcā, Am Beckhof 44, **1. decembrī** plkst. 14.30 Adventa dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Libekā, Lorenca baznīcā, **14. decembrī** plkst. 14 Adventa dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, **15. decembrī** plkst. 11 Adventa dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **22. decembrī** plkst. 14 Ziemsvētku dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Mīnsterē, Svētā Jāņa kapellā, Bergstr. 38, **24. decembrī** plkst. 14 Ziemsvētku dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze.

Diseldorfas latviešu ev. lut. draudzes Adventa/Ziemsvētku dievkalpojums **14. decembrī** plkst. 14 Stephanus Kirche, (kriptā), Wiesdorfer Str. 21, Düsseldorf-Wersten. Kalpos prāv. Klāvs Bērziņš, ar ģitaru mūs pavadīs māc. Heiners Bredehefts. Pēc dievkalpojuma kafijas galds. „Izslējieties un paceliet savas galvas, jo jūsu atpestīšana tuvojas. (Lk 21,28)

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, Schlosskirche, Am Schillerplatz, svētdien, **1. decembrī**, plkst. 15 paredzēts 1. Adventa dievkalpojums latviešu un vācu valodā. Archib. Elmārs Ernsts Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafiju senās sakristejas telpās.

Virzburgā, Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2, sestdien, **7. decembrī**, plkst. 13.30 būs Adventa dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās, un paralēli tam bērnu nodarbības.

Ettlingenā, Liebfrauenkirche, Lindenstr., svētdien, **8. decembrī**, plkst. 14 paredzēts Adventa dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafijas galdu.

Freiburgā, Bērzainē, Leinhaldenweg 28, svētdien, **15. decembrī**, plkst. 10 būs Adventa dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos Gunāra Astras piemiņai veltīts sarīkojums.

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, St. Ludwig, Bismarck un Wredestrasse krustojumā, Adventa trešajā svētdienā, **15. decembrī**,

plkst. 15 notiks dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpos draudzes mācītājs archibiskaps Elmārs Ernsts Rozītis. Pēc dievkalpojuma aizsāks groziņu veidā draudzes namā.

ZVIEDRIJA

Latviešu Pensionāru apvienība Stokholmā ielūdz uz savu gadskārtējo Ziemsvētku sietiņu piektdien, **6. decembrī**, plkst. 14 Latvijas vēstniecībā, Odengatan 5, Stokholmā.

Runās uzņēmējs apavu nozarē **JĀNIS ANDERSONS** par savu tagadējo darbību Rīgā. Dziesmas Gunāra Zvejnieka pavadījumā. Dzejas Vijas Valters skanējumā. Kafijas galds, Bērnu Lūcijas gājiens. Loterija. Visi ļoti mīļi gaidīti. LPA valde. Tālr. 073-945 39 66

Visi **latviešu pensionāri Gēteborgā** sirsnīgi gaidīti uz pensionāru tikšanos **30. novembrī** un **14. decembrī** plkst. 13 Folkpartiet telpās Nedre Kvarnbergsgatan 7, Gēteborgas latviešu pensionāru biedrības valde

DIEVKALPOJUMI

Stokholmas latviešu draudzes Adventa mūzikas dievkalpojums notiks svētdien, **8. decembrī**, Somu baznīcā (Slottsbacken 2) plkst. 14. Iedziedāsim Adventa laiku ar iemīļotām svētku dziesmām. Pēc dievkalpojuma draudzes namā kafijas galds. Visi sirsnīgi aicināti. "Teici to Kungu, mana dvēsele, un viss, kas manī, Viņa svēto Vārdu! Teici To Kungu, mana dvēsele, un neaizmirsti, ko Viņš tev labu darījis!"

Kristus piedzimšanas dievkalpojums Somu baznīcā (Slottsbacken 2) otrdien, **24. decembrī**, plkst. 14. Dievkalpojumu vadīs prāv. Ieva Graufelde. Dievkalpojumu kuplinās tenors Christer Wikmark un svētku ansamblis. „Jums šodien dzimis Pestītājs.” Lk. 2:11

Gēteborgas latviešu draudzes Kristus piedzimšanas dievkalpojums notiks svētdien, **22. decembrī**, plkst. 14 Hāgas baznīcā. Svētku dievkalpojumu vadīs prāv. Ieva Graufelde. Gaidām lielus un mazus. "Dziediet Tam Kungam slavas dziesmas, jo Viņš ir darījis varenus darbus, lai tas top zināms pa visām zemēm!" Jes 12:5

Upsalas latviešu draudzes Kristus piedzimšanas dievkalpojums Ziemsvētku dienā, trešdien, **25. decembrī**, plkst. 11 Vindhemas baznīcā. Dievkalpojumu vadīs prāv. Ieva Graufelde. „Un Vārds tapa miesa un mājāja mūsu vidū” Jņ. 1:14

Eskilstunas latviešu draudzes Adventa dievkalpojums notiks svētdien, **8. decembrī**, plkst. 13 Svētā Andreas baznīcā. Dienas mude: "Tev būs kalpot tam Kungam." (2. Moz. 23,25). Pie ērģelēm Viola Rosenquist. Dziesmu lapiņas. Pēc dievkalpojuma – sadraudzības stunda draudzes namā. Esat aicināti un gaidīti!

BEIĢIJA

Belģijas latviešu ev. lut. draudzes Adventa/Ziemsvētku dievkalpojums **15. decembrī** plkst. 14 Zviedru draudzes baznīcā (Eglise Suédoise, Ave des Gaulois 35, BE-1040 Bruxelles, pie Merode metro stacijas, netālu no Cinquantenaire parka). Dievkalpojumu vadīs prāvests Klāvs Bērziņš, pie ērģelēm Ivars Sprīngis. Dziedās Briseles latviešu vokālais ansamblis Vitas Timermanes-Mooras vadībā. Pēc dievkalpojuma - kafijas galds.

SPORTS SPORTS

Mairis Briedis kļūst par pasaules čempionu IBA versijā

Latvijas labākais bokseris Mairis Briedis 22. novembrī kļuva par īpašnieku vakantajai pasaules čempiona jostai Starptautiskās Boksa asociācijas (IBA) versijā otrajā smagajā svarā. Briedis pārliecinoši uzveica pieredzējušo čehu bokseri Ļubošu Šudu. Jau pirmajos raundos aktīvāks bija Briedis.

Otrajā un trešajā raundā Latvijas labākais bokseris uzņēma apgriezienus, izdarot vairākus labus sitienus gan pa Šudas korpusu, gan galvu. Šuda lielākoties darbo-

jās kā otrais numurs un acīm redzami vēlējās redzēt, kā Briedis pagurst, lai pēcāk izmantotu pretinieka kļūdas. Lūzuma punkts pienāca piektajā raundā, kad Šuda pēc labas Brieža sitienu serijas pakrita, taču spēja piecelties. Pēc tam Mairis turpināja iesākt, bet čechs sagaidīja piektā raunda beigas. Tomēr pēc tam Šuda ciņu vairs nespēja turpināt. Briedis pirmais Latvijas vēsturē kļuvis par pasaules čempionu boksa.

P. Karlsons

„...Katrs ceļš kaut kur sākas,
Katrs ceļš arī kaut kur beidzas...”
(L. L.)

Izsakām dziļu līdzjutību ALFONAM LINDENAM
sakarā ar sievas **ANNAS LINDENAS**
aiziešanu aizsaules ceļos.

Patiesās sērās
Laimonis Liepiņš ar ģimeni, paziņas un draugi Latvijā

Mūžībā aizgājis

STANISLAVS RUŠENIEKS

Dzimis Līvānos 1923. gada 16. novembrī,
miris Enfieldā 2013. gada 7. novembrī

Es izeju tai gaismā,
kur tālāk nav kur iet.
Brīvs putns esmu gaisā,
man kapu nerociet.

Sērās paliek
sieva Inese,
meita Rūta,
dēls Jānis ar ģimeni

24. novembrī Peterborough latvieši pulcējās, lai pieminētu lielvelikā Maxima bojā gājušos un izteiktu līdzjutību viņu tuviniekiem. Vienojāmies dziesmā "Pie Dieviņa gaŗi galdi". Ieturējām klusuma brīdi.